

Konsolideeritud majandusaasta aruanne

AS Tallinna Lennujaam

Kontserni peamiseks tegevusalaks on lennutranspordi ja reisijate maapealne teenindus.

Majandusaasta algus:	01.01.2008
Majandusaasta lõpp:	31.12.2008
Ärinimi:	AS Tallinna Lennujaam
Äriregistri kood:	10349560
Juriidiline aadress:	Lennujaama tee 2 11101 Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	+372 6 058 701
Faks:	+372 6 058 333
E-post:	administration@tll.aero www.tallinn-airport.ee
Audiitor:	Ernst & Young Baltic AS
Lisatud dokumendid:	Audiitori järeldusotsus Kasumi jaotamise ettepanek

SISUKORD

SISUKORD.....	2
TEGEVUSARUANNE.....	3
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	12
Juhatuse deklaratsioon	12
Konsolideeritud bilanss	13
Konsolideeritud kasumiaruanne	14
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	15
Kontserni omakapitali muutuste aruanne.....	15
Arvestuspõhimõtete ja raamatupidamislike hinnangute selgitused.....	16
Raamatupidamise aastaaruande lisad	26
Lisa 1 Raha ja raha ekvivalendid.....	26
Lisa 2 Tuletisinstrumendid	26
Lisa 3 Nõuded.....	27
Lisa 4 Ettemaksed	28
Lisa 5 Varud	28
Lisa 6 Tütarettevõtte	28
Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud	29
Lisa 8 Materiaalne põhivara	29
Lisa 8a Põhivara soetused lennujaamade ja tütarettevõtte lõikes.....	31
Lisa 8b Täielikult amortiseerunud, kuid kasutuses olevate põhivarade soetusmaksumus	31
Lisa 8c Põhivara soetamise rahavoo aruande liigitus:	31
Lisa 9 Immateriaalne põhivara.....	32
Lisa 10 Pikaajalised laenud	32
Lisa 11 Laenu tagatis ja panditud vara.....	33
Lisa 12 Võlad	34
Lisa 13 Maksuvõlad	34
Lisa 14 Viitvõlad.....	34
Lisa 15 Kasutusrent	35
Lisa 16 Eraldised.....	36
Lisa 17 Sihtfinantseerimine	36
Lisa 17a Sihtfinantseeringute soetamise rahavoo aruande liigitus	36
Lisa 18 Omakapital	38
Lisa 19 Äritulud	38
Lisa 20 Ärikulud	39
Lisa 21 Finantstulu ja -kulu	40
Lisa 22 Tehingud seotud osapooltega.....	40
Lisa 23 Finantsriskid ja nende juhtimine.....	41
Lisa 24 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) bilanss.....	44
Lisa 25 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) kasumiaruanne	45
Lisa 26 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) rahavoogude aruanne.....	45
Lisa 27 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) omakapitali muutuste aruanne	46
Lisa 28 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) korrigeeritud omakapitali aruanne.....	46
MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD	Error! Bookmark not defined.
AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS	Error! Bookmark not defined.
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK.....	Error! Bookmark not defined.

TEGEVUSARUANNE

AS-i Tallinna Lennujaam tegevusaruanne on koostatud konsolideeritud näitajate põhjal. Vastavalt EMTAK koodidele on ettevõtte tegevusaladeks:

- kood 52231 – lennuväljade ja lennujaama reiserterminalide töö;
- kood 52239 – muud õhustransporti teenindavad tegevusalad;
- kood 52211 – parklate tegevus.

Ettevõtte tutvustus

AS-i Tallinna Lennujaam kui kontserni emaettevõtja tegevusvaldkonnaks on talle kuuluvate lennujaamade käitamine ja arendamine ning lennujaamadega seotud ettevõtete teenindamine. Lennujaama aktsiate omanik on Eesti Vabariik ning ettevõtte kuulub Eesti Vabariigi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalasse.

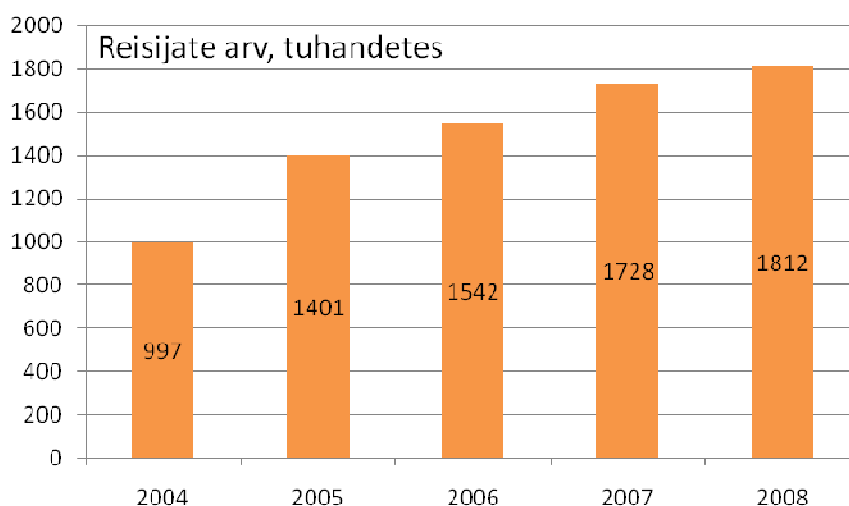
Vastavalt Eesti Vabariigi Valitsuse 27. oktoobri 2004.a. korraldusele nr 782-k ühendati 2005. majandusaastal AS-ga Tallinna Lennujaam AS-id Pärnu Lennujaam, Tartu Lennujaam, Kuressaare Lennujaam ja Kärdla Lennujaam. Kuressaare lennujaama halduses on Ruhnu saarel asuv murukattega lennuväli ning Pärnu lennujaamale kuulub samaväärne lennuväli Kihnu saarel.

Regionaalsed lennujaamad on vajalikud riigile regionaalse transpordipoliitika teostamiseks ning ei ole kasumit tootvad üksused. 2008. aastal eraldas riik nimetatud lennujaamade tegevuskulude katteks 13 miljonit krooni (2007. aastal 12 miljonit krooni).

Konsolideerimisgruppi kuulub AS Tallinna Lennujaam tütarettevõtte AS Tallinn Airport GH, kelle tegevusalaks on õhusõidukite maapealse teenindamise korraldamine Tallinna lennujaamas. Äriühingu asutas AS Tallinna Lennujaam 28.12.2005. aastal eesmärgiga muuta paindlikumaks partnerite vahelist teeninduskvaliteeti ja kindla sooviga tagada õhusõidukite maapealse teenindusega tegelevate firmade õiguste ja kohustuste haldamise jätkusuutlikus Tallinna lennujaamas ja pidada lahus tulusid ja kulusid lennujaama põhitegevusest.

Tegevustulemused

Reisijate arv

2008. aastal läbis Tallinna lennujaama 1,8 miljonit reisijat, kasv võrreldes 2007. aastaga oli 5% (2007/06 oli kasv 12%).

Regulaarliinidel reisijate arv kasvas võrreldes eelmise aastaga 2% (2007/06 oli kasv 9%).

Tšarterlendudel toimus võrreldes eelmise aastaga 19%-line reisijate arvu kasv, mille tulemusel moodustasid tšarterreisijad 17% kogu reisijate üldarvust (2007. aastal oli tšarterreisijate osakaal 15%).

Siseriiklikel lendudel oli reisijate arv 2008. aastal 21 tuhat, mis moodustas 1,2% reisijate üldarvust, nagu ka 2007. aastal.

2008. aastal mõjutas globaalset lennundusturgu suveperioodil nafta maailmaturuhindade rekordtasemest tulenev kütuse hindade tõus ning seejärel alanud ülemaailmne finants- ja majanduskriis. See avaldab otseselt mõju nii Tallinna Lennujaama lendavatele lennufirmadele kui reisijate nõudlusele lennuteenuste järele. 2008.aastal toimusid järgmised olulisemad muutused regulaarliinidel:

- Kevad-suvisest lennuplaanist avati kaks uut regulaarliini: Minsk ja München, samuti hooajaline liin Rooma (Estonian Air);
- Regulaarliinide teenindamise lõpetasid SAS ja FlyLaL- Lithuanian Airlines;
- Talvisest lennuplaanist suleti liinid Varssavisse (LOT Polish Airlines) ja Berliini (easyJet).

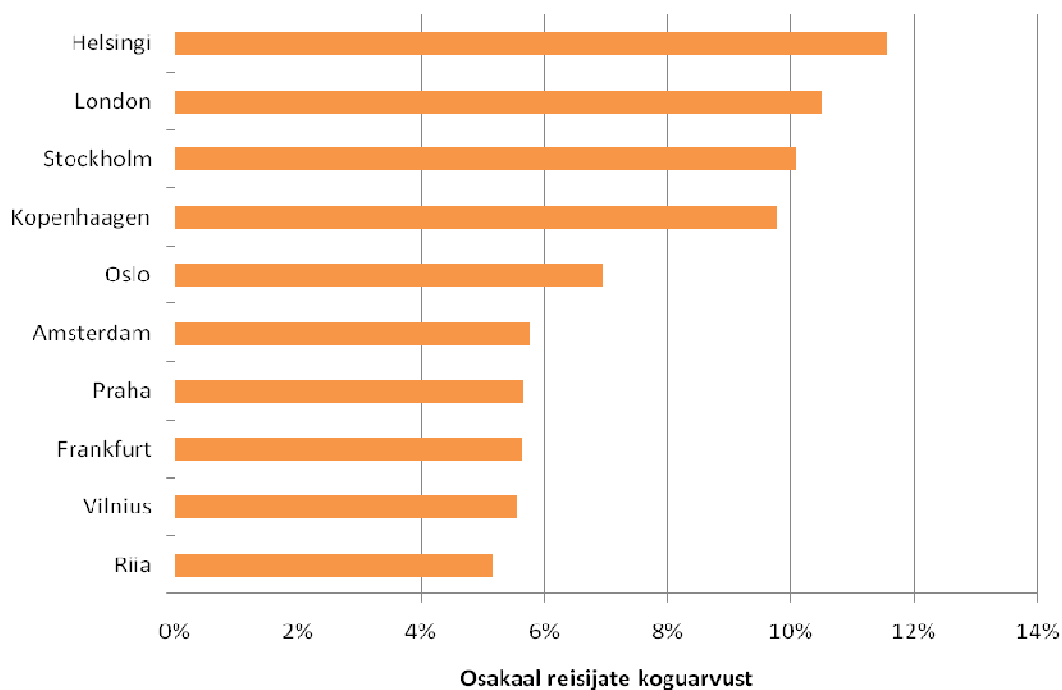
Selleks, et püsida lähikäikude lennujaamadega võrreldes konkureerival hinnatasemel, langetati alates 01.04.2008 rahvusvaheliste lendude maandumistasu varasemalt 170-lt kroonilt 155-le kroonile õhusõiduki Maksimaalse Lubatud Stardimassi (MLSM) tonni kohta. Alates 01.11.2008 alandati rahvusvahelistel lendudel reisijatasu 155-lt kroonilt 124-le kroonile väljuva reisija kohta.

Alates 01.01.2009 muudeti tasumäärasid sisemaistel lendudel: uus reisijatasu määr saab olema 110 krooni (seni 60 krooni) väljuva reisija kohta ja uus maandumistasu määr 105 krooni (seni 60 krooni) õhusõiduki iga MLSM tonni kohta.

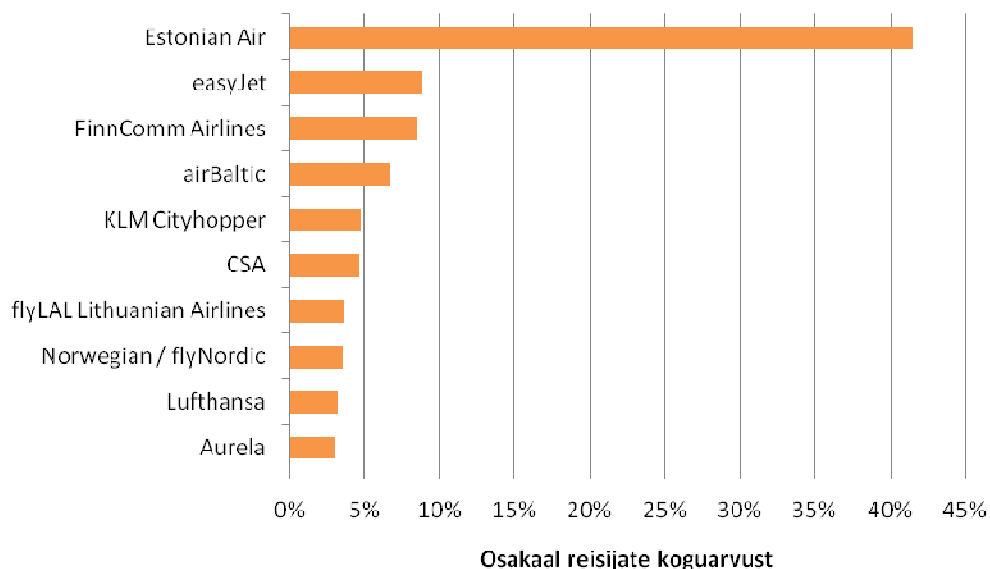
Kinnitatud eelarve kohaselt läbib Tallinna Lennujaama 2009. aastal kokku 1,6 miljonit reisijat, mis on eelmise aastaga võrreldes 11% vähem. Eelarve kinnitamisele järgnevate kuude jooksul on avalikustatud mitmed olulised muudatused lennufirmade plaanides, näiteks Hollandi lennufirma KLM Cityhopper loobumine Tallinn-Amsterdam liini teenindamisest ja Norwegian Air Shuttle loobumine Tallinn-Stockholmi liini teenindamisest, mis avaldavad mõju eelarve täitmisele. Sellest tulenevalt võib reisijate arvu vähenemine osutada esialgsest eelarvestatust suuremaks. Seetõttu tegeleb juhatus jätkuvalt kulude vähendamisega, et tagada ettevõtte jätkusuutlikkus ja võime teenindada laene.

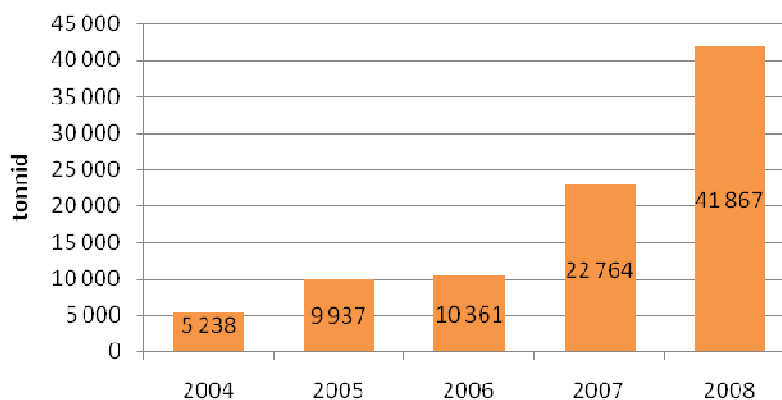
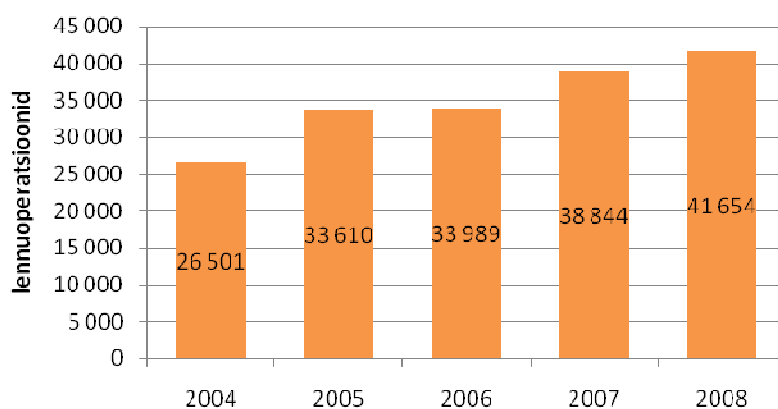
Alates 01.04.2009 rakendub Tallinna Lennujaamas uus tasuliik – lennundusjulgestustasu, mille määr on 45 krooni väljuva reisija kohta. Samast ajast alandatakse Tallinna lennujaamas reisijatasu rahvusvahelistel lendudel 110 kroonini ja siseriiklikel lendudel 65 kroonini väljuva reisija kohta.

Reisijate osakaal 2008 sihtkohtade järgi (10 esimest)

Reisijate osakaal lennufirmade järgi (10 esimest) 2008

Kaubavedu 2004-2008**Lennuoperatsioonide arv 2004-2008*****Peamised teenuste grupid*****Reisijate teenindamine reisiterminalis**

Reisijatasuga katab AS Tallinna Lennujaam: reisiterminali ootesaalide, sildade, haldus- ja sanitaarruumide, terminali esise platvormi kapitali-, finants-, haldamise ja kommunaalkulud, turvateenuse, lennueelse julgestuse, piirivalve ja tolli ruumide ning mitmesuguse tarkvara ja inventari kulud. Samuti sisaldavad reisijatasud reisijate transporti bussiga lennukisse.

Alates 01.04.2009 väheneb reisijatasu 110 kroonini lahkuvalt reisijalt ning lisandub uue lennundustasuna julgestustasu 45 krooni lahkuvalt reisijalt. Julgestustasud katavad kulud lennueelsele julgestusele nii reisiterminalis kui muudes läbipääsu punktides, lennujaama kinnise territooriumi turvamise ja patrulli kulud, julgestusega seotud kapitali- ja finantskulud.

Reisijatasudest saadud tulu kasvas aruandeaastal 1,6% võrreldes 2007.aastaga, reisijate arv kasvas 5%. Erinevus on tingitud peamiselt reisijatasu langetamisest alates 01. novembrist 2008.a.

Lennukite maandumise, õhukütõusmise ja parkimise teenus

Maandumis- ja parkimistasudega katab AS Tallinna Lennujaam: lennuraja, ruleerimisteede, lennukite parkimisala, radade ja platside korrashoiukulud, maandumissüsteemide,

raadionavigatsiooni seadmete, meteo, päästeteenistuse, rajatulede, paralleel- ja varuelektritoite, keskkonnakaitse ja lennuohutuse kulud ning lennukite maapealse juhtimise kulud.

Maandumistasu arvutatakse maandunud tonnidel (MLSM) ning Tallinna lennujaamas on kehtestatud hinnaks 155 krooni tonn.

Tulud maandumistasudelt kasvasid aruandlusaastal 10% võrreldes 2007. aastaga ja seda tänu kaubaveo kasvule (kasv 84% võrreldes 2007.aastaga). Tulud lennukite parkimiselt kasvasid 36,5% võrreldes eelmise majandusaastaga ja seda peamiselt kaubalennukite parkimise arvelt.

Lennukite maapealne käitlus ja reisijate ning pagasi teenindus

Lennukite maapealne käitlus sõltub lennufirma vajadustest ning seisneb hulgas erinevates teenustes nagu lennuki tõukamine, jäätõrje, varustamine elektriga, veega, tualetiteenused, koristamine jne.

Reisijate teenindamine kätkeb endast lennule registreerimist ja reisijate pagasi käitlust.

Tallinna lennujaamas osutavad nimetatud teenust AS-i Tallinna Lennujaam tütarettevõtte AS Tallinn Airport GH ja AS Estonian Air.

Tänaseks on AS Estonian Air teatanud, et lõpetab lennukite maapealse käitluse, reisijate ning pagasi teeninduse tegevuse. Esiolgu jääb nimetatud teenust Tallinna Lennujaamas osutama AS Tallinn Airport GH.

Autode parkimine avatud tsoonis

Tasulist autode parkimise teenust osutatakse lennujaama klientidele kahte tüüpi parklates: „lühiajaline“ ja „pikaajaline“, mis erinevad teineteisest tunnihinna poolest. Eraldi parkla on rendiautodele ning Tallinna Lennujaama ruumide rentnikele.

Tulud autode parkimisest kasvasid 20% seoses lühiajalise parkimise kallinemisega ning reisijate arvu kasvuga.

Rent ja kontsessioonid

Reisiterminali ruumide rent – ettevõtte annab rendile ruume kauplustele, toitlustajatele, turismibüroodele, lennundusettevõtjatele, valuutavahetusega tegelevatele ettevõtetele ja autorendi firmadele.

Kontsessioonitasusid maksavad reisiterminalis tegutsevad kaubandus- ja toitlustusettevõtted, kes maksavad kokkulepitud protsendi lennujaamas tegutsemisest teenitud käibest.

Kontsessioonitulud on võrreldes eelmise aastaga kasvanud 20% seoses uute kaupmeeste lisandumisega reisiterminali uutele pindadele ning reisijate arvu kasvuga.

Reklaam

Enamik müüdavatest reklaampindadest asub reisiterminalis. Tulud reklaami müügist kasvasid aruande aastal 5,2%.

Muud olulisemad teenused:

- äriklienditeenindus reisiterminali kinnises tsoonis;
- reisijate pakihoid;
- kaubaterminali pindade rent;
- kommunaalteenused.

Investeeringud

Olulisemad 2008. a. tehtud investeeringud:

Lennuliiklusala rekonstrueerimine

Tallinna lennujaama lennuliiklusala rekonstrueerimise ehitustööde maksumuseks kujunes 670 miljonit krooni. Ehitustöid kaasrahastati 457 miljoni krooni ulatuses Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi kaudu.

Projekti eesmärgiks oli keskkonnaseisundi parandamine ja keskkonnakaitsemeetmete rakendamine Tallinna lennujaamas ja selle lähiümbruses ning lennuliiklusala turvalisuse suurendamine kooskõlas rahvusvaheliste tsiviillennunduse standardite ja nõuetega.

Lennuliiklusala järelevalveleping sõlmiti 14.08.2006 ja ehitusleping 23.08.2006. Ehitustöid teostas konsortsium, mille esindaja oli AS Talter, ja partnerid Lemminkäinen Oyj, AS Eesti Ehitus, AS Aspi, AS Teede REV-2. Inseneriteenust osutas konsortsium, mille esindaja oli Ramboll Finland Oy, ning partnerid AS Teede Tehnokeskus ja AS Telora-E.

Projekt hõlmas järgmisi töid:

- Läänepoolse sadevee puhastusjaama rajamine, 3 700 m³ mahuga mahutite rajamine, pumbajaamade ja separaatorite rajamine, ühe veekvaliteedi seirepunkti rajamine ning ühenduse rajamine avaliku kanalisatsiooni peatorustikuni;
- Lõunapoolse veekvaliteedi seirejaama rajamine: seirepunktide rajamine lõunapoolsele kuivenduskraavile ning lennujaama territooriumilt väljapoole jäävale avalikule kuivenduskraavile (kokku 2 seirepunkti);
- Perrooni veeärastussüsteemi rekonstrueerimine, võimaluste loomine lennuraja libedustõrje ja lennukite jäätõrjeks kasutatavate kemikaalidega reostunud sadevee eraldi kogumiseks;
- Endise hooldustöökoja territooriumilt reostatud pinnase eemaldamine ja ladustamine, kokku ca 5 000 m³ ulatuses;
- Perrooni rekonstrueerimine ja laiendamine, uute asfalt- ja betoonkatete rajamine;
- Kogu perrooni territooriumile lennukite jaoks parkimiskohtade loomine: nende markeerimine, elektriinstallatsioon, tähistamine ja elektrivarustuse tagamine lennukitele;
- Ruleerimisraja pikendamine, asfaltkatte rajamine koos veeärastussüsteemiga, valgustusega, markeeringute ja viitadega;
- Tuletõrjeõppuste läbiviimist võimaldava ala rajamine (ca 5 000 m²);
- Rohealade tasandamine (90 000 m²);
- Olemasolevale lennurajale uue temperatuurimõõtmisseadmestiku paigaldamine.

Reisiterminali laiendus ja vastavusse viimine Euroopa Liidu ja Schengeni lepingu nõuetega

Tallinna lennujaama reisiterminali arendamise projekti ehitustööde maksumuseks kujunes 646 miljonit krooni. Ehitustöid kaasrahastas 379 milj kr ulatuses Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond.

Järelevalveleping sõlmiti 14.09.2006 konsortsiumiga, mille esindaja on AS Telora-E, ja partner Ramboll Finland OY. Ehitusleping sõlmiti 25.09.2006 AS-iga Skanska EMV.

Reisiterminali laiendamise projekti peamine eesmärk oli tugevdada lennuliikluse toimimiskindlust ning luua infrastruktuur, mis võimaldab täita Schengeni lepinguga liituvatele riikidele esitatavaid nõudeid. Väga oluline on suurendada lennuliikluse turvalisust vastavalt rahvusvahelistele tsiviillennunduse standarditele ja nõuetele ning luua fütosanitaar- ja veterinaarkontrolliks vajalikud tingimused.

2006. aasta oktoobris alanud ehitustööde käigus pikendati ja kaasajastati reisijate terminalihoonet põhja- ja lõunasuunal ning hoone keskele rajati kõiki lennuvärskeid ühendav galerii, mis muudab terminali T-kujuliseks. Eenduv terminaliosa teeb võimalikuks kahetasapinnalise liikluse rahvusvahelistele reisijatele. Risthoone varustati 9 reisijasillaga. Terminali otstesse rajatavatesse pikendustesse loodi lisaruumid lendudele registreerimiseks ja saabuva pagasi kättetoimetamiseks. Täiendavalt rajati kasulikku pinda ca 14 000 m², laiendati ja uuendati reisijate ja pagasi lennueelse julgestuse kontrollsüsteeme ning renoveeriti olemasolevaid tehnilisi süsteeme ja võrgustikke.

Muud olulisemad investeeringud

Piiri-inspektsiooni punkt 20,1 miljonit krooni, päästeteenistuse hoone juurdeehitus 7,1 miljonit krooni, lennukite hoolduse angaar 2,6 miljonit krooni, CUTE süsteem reisijate registreerimiseks 6,5 miljonit krooni, väikelennukite angaar 3,6 miljonit krooni, raskepäästevastuse konteiner päästeteenistusele 3,8 miljonit krooni, rajapuhastustehnika 17,3 miljonit krooni, katlamaja renoveerimine 1,4 miljonit krooni, patrulltee 2,9 miljonit krooni.

Investeeringud 2009.a.

Valmivad kaubaterminalid III ja IV kokku maksumusega 43 miljonit krooni, paigaldatakse uus instrumentaalne maandumise süsteem 17 miljoni krooni väärtuses.

Investeeringud regionaalsetesse lennujaamadesse.

2008. a. sai enim investeeringuid Tartu lennujaam: laiendati lennuliiklusala, mille käigus lennurada pikendati 1 800 meetrini, rekonstrueeriti lennujuhtimistorn, mis nüüd vastab kõigile rahvusvahelistele normidele, valmis sai projekt reisiterminali ehitamiseks, telliti angaari projekt, garaaži ja päästetepoo projekt. Kõik investeeringud kokku 45 miljonit krooni. 2008. a. alustati töid lennuraja valgustusseadmete rekonstrueerimiseks, mis jõuavad valmis käesoleva aasta mais.

Tänu ülalmainitud investeeringutele jõuab Tartu lennujaam 2009.a. sügiseks tasemele, mis võimaldab avada sellelt lennuväljalt regulaarliikluse. Valmis saavad uued rajatuled, lõpetatakse lennuliiklusala laiendamise projekt, alustatakse terminali, angaari ja päästetepoo renoveerimise ja ehitamisega. Muretsetakse uus päästeauto, pagasiveok. Kokku on planeeritud Tartusse 2009.a. investeeringuid üle 80 miljoni krooni.

2009.a. saab väga olulised investeeringud Kuressaare lennujaam, kus on kavas laiendada ja rekonstrueerida lennuliiklusala, pikendades rada 1800 meetrini, viia lõpuni piirdeaia ehitus ja paigaldada uus meteoseade. Investeeringud on kokku planeeritud 60 miljonit krooni.

Kärdla lennujaamas rekonstrueeritakse reisiterminal, muretsetakse uus lennuohutuse julgestusseade. Kokku investeeritakse 12,2 miljonit krooni.

Peale selle on mitmele lennujaamale kavas muretseda tehnikat jms. Kokku on regionaalsetesse lennujaamades planeeritud 2009.a. teha investeeringuid 159,4 miljoni krooni. Investeeringud finantseeritakse Euroopa Liidu abirahadega 100% ulatuses.

Ressursside juhtimine – personali valdkond

2008 aastat iseloomustab oluline pööre tööturu käitumises. Kui 2008 aasta esimeses pooles oli tegemist jätkuva tööjõu puuduse ning palgatasemete kasvuga, siis alates aasta teisest poolest võis täheldada nii töandjate kui töövõtjate konservatiivsemat suhtumist. Aasta viimane kvartal tõi kaasa tööpuuduse kasvu.

Tööjõuresursi planeerimisega seotud eesmärgid aastaks 2009:

- tööde ümberkorraldamine ja optimaalse koosseisu planeerimine ehitusperioodi lõppedes

- juhtimisstruktuuri optimeerimine ja 2009 aasta tööjõu vajaduse planeerimine
- tööjõu liikumise taseme hoidmine stabiilsena
- uutele ametikohtadele sobivate töötajate värbamine
- ametikohtadel nõutud pädevuste tagamine

Palgakulud 2008

Töötajate keskmine arv 2008. aastal oli 414 töötajat, sh. AS-is Tallinn Airport GH oli keskmine töötajate arv 82 töötajat.

2008. aasta palgakulud moodustasid 96 537 tuhat krooni (2007. a. 78 584), sotsiaal- ja töötuskindlustuse maksud 32 582 tuhat krooni (2007. a. 26 778).

Nõukogu töötasu moodustas 2008. aastal 451 tuhat krooni, 2007. aastal 477 tuhat krooni.

Juhatusel liikmete töötasu kokku moodustas 2008. aastal 3 504 tuhat krooni, 2007. aastal 3 089 tuhat krooni.

Tööjõu liikumine

2008 aastal oli kontserni tööjõu liikumine 15%, 2007. aastal 16%.

2008 aastal värvati 77 uut töötajat. Tööleping lõpetati 95 (2007.a. 69) töötajaga, sh tööandja algatusel lõpetati leping 35 (2007.a. 41) töötajaga; tähtaja saabumise tõttu 19 (2007.a. 24) töötajaga.

Töötajate koolitamine

Koolitus- ja arendustegevuses keskenduti teeninduseesmärkidele, teenindusstrateegia uuendamisele ning teeninduskvaliteedi parendamisele. Projekti olid kaasatud kõik juhtimistasemed alates tippjuhtkonnast ja lõpetades eesliini teenindajatega. Projekt kestis aprillist kuni detsembrini 2008. Koolitustel osales kokku 132 töötajat. Projekti jätkamine on planeeritud ka 2009 aastal.

Tippjuhtkonna tasemel keskenduti teenindusstrateegia uuendamisele, maailma lennujaamade parimate praktikatega tutvumisele ja nende rakendamise võimalustele Tallinna lennujaamas. Keskenduti partneritega tehtavale koostööle teenindusstandardite ühtlustamiseks ning ootuste täpsemaks määratlemiseks, sest klientide rahulolu mõjutavad kõigi osapoolte poolt pakutavate teenuste kvaliteet.

Samal eesmärgil toimus koolitustsükkel ettevõtte sisekoolitajatele, sisekoolitajate rollist kvaliteedi tagamisel.

Erialaliste kompetentside ja pädevuste säilitamiseks viidi läbi seaduste nõuetest tulenevad ametikohaspetsiifilised täiendkoolitused:

- päästetööde teostamine (sh sisetulekahjusimulaator),
- lennuinformaatorite täiendõpe tegevusloa pikendamiseks,
- autojuhtide ametikoolituse täiendkoolitus,
- esmaabi koolitus 20 osalejat,
- lennujuhtide pädevuse töökontrollid vastavalt ESARR 5 ja Majandus- ja kommunikatsiooniministri 22. augusti 2005. a määrus nr 96.

Lennujaama käitamise arendamiseks, ohutus- ja kriisijuhtimissüsteemi arendamiseks osalesid vastava ala spetsialistid rahvusvaheliste lennundusorganisatsioonide (IATA, ICAO, ACI) poolt korraldatud täienduskoolitustel:

- Airport Certification and Standards,
- ACI Global Aviation Safety seminar+ACI World Safety and Technical Committee Meeting,
- Lennuohutuse instruktorite koolitus auditite läbiviimiseks,
- Airport Emergency Planning and Management Course,
- Aviation Security Management, Airport Planning.

Ohutus ja julgestusalastest koolitustest olid olulisemad:

- Evakuatsioonijuhtide koolitus ja evakuatsiooniõppus,
- julgestusvalmiduse koolitus kõigile lennujaamade töötajatele ja partnerite esindajatele.

Kontserni juhtimissüsteem

AS-i Tallinna Lennujaam juhtimissüsteem vastab rahvusvaheliste standardite ISO 9001:2000 ja ISO 14001:2004 nõuetele. Vastavust tõendavad sertifikaadid on välja antud sertifitseerimisfirma Bureau Veritas Estonia poolt.

AS-i Tallinna Lennujaam juhtimissüsteemi käsitusala on:

- tegevused Tallinna lennujaama territooriumil;
- reisijate teenindamine;
- õhusõidukite maapealne teenindamine;
- lennuvälja hooldus ja käitamine;
- lennuohutus- ja lennundusjulgestusalased tegevused.

AS-i Tallinna Lennujaam üheks põhieesmärgiks on olla ümbritsevasse keskkonda vastutustundlikult suhtuv äriühing, seetõttu määratleti juhtimissüsteemi ISO 14001:2004 käsituslaks põhitegevusest tulenevad keskkonnaaspektid:

- maakasutus ja ehitustegevus;
- energia ja loodusvarade kasutamine;
- müra ja kiirgus;
- heitmed välisõhku;
- jäätmete teke;
- kemikaalide kasutamine.

Keskkonnaaspektide püstitamine, nende järjepidev hindamine ja nendest tulenevate ülesannete teostamine võimaldab tagada AS-i Tallinna Lennujaam keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkuse.

Alates 2006. aastast on AS-i Tallinna Lennujaam poolt asutatud tütarfirma Tallinn Airport GH, mille funktsioonideks on reisijate ja õhusõidukite maapealne teenindamine. Tallinna lennujaama juhtimissüsteem on rakendatud ka AS-is Tallinn Airport GH. Juhtimissüsteemi käsituslaks on:

- tegevused Tallinna lennujaama territooriumil;
- reisijate teenindamine;
- õhusõidukite maapealne teenindamine.

Vastavust tõendavad sertifikaadid on AS-le Tallinn Airport GH välja antud 31.07.2006.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Juhatuse deklaratsioon

Juhatus deklareerib oma vastutust lehekülgedel 12 kuni 46 esitatud AS Tallinna Lennujaam ja tema tütarettevõtte 2008. a. konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise õigsuse eest ning kinnitab oma parimas teadmises, et:

- raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud põhimõtted, arvestusmeetodid ja hindamisalused on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS);
- raamatupidamise aastaaruanne kajastab AS Tallinna Lennujaam kontserni finantsseisundit, majandustulemust ja rahakäivet õigesti ja õiglaselt;
- kõik teadaolevad olulised asjaolud, mis on selgunud aruande valmimise kuupäevani, on raamatupidamise aastaaruandes nõuetekohaselt arvesse võetud ja esitatud;
- AS Tallinna Lennujaam ja tema tütarettevõtte on jätkuvalt tegutsevad äriühingud.

.....
Juhatuse esimees / Rein Loik

.....
Juhatuse liige / Aarne Orav

.....
Juhatuse liige / Einari Bambus

Konsolideeritud bilanss

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007	Lisa
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	214 895	53 111	1
Tuletisinstrument	0	5 027	2
Nõuded	44 423	155 734	3
Ettemaksed	2 260	1 359	4
Varud	545	1 562	5
Käibevara kokku	262 123	216 793	
Kinnisvarainvesteering	440	466	7
Põhivara			
Materiaalne põhivara	2 105 347	1 364 978	8
Immateriaalne põhivara	10 773	12 113	9
Põhivara kokku	2 116 120	1 377 091	
VARAD kokku	2 378 683	1 594 350	
KOHUSTUSED			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	97 413	37 501	10
Tuletisinstrument	9 478	0	2
Võlad	183 955	168 888	12
Lühiajalised kohustused kokku	290 846	206 389	
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised võlakohustused	540 883	257 477	10
Pikaajalised eraldised	0	3 154	16
Põhivara sihtfinantseerimine	949 950	547 001	17
Pikaajalised kohustused kokku	1 490 833	807 632	
KOHUSTUSED kokku	1 781 679	1 014 021	
OMAKAPITAL			
Aktsiakapital	359 859	359 859	18
Kohustuslik reservkapital	35 986	22 855	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	184 484	95 100	
Aruandeaasta kasum	16 675	102 515	
OMAKAPITAL kokku	597 004	580 329	
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL kokku	2 378 683	1 594 350	

Konsolideeritud kasumiaruanne

tuhandetes kroonides	2008	2007	Lisa
TULUD			
Müügitulu	427 276	387 819	19
Põhivara sihtfinantseerimine	36 173	11 419	17,19
Tegevuskulude sihtfinantseerimine	13 000	12 000	19
Muud äritulud	3 583	4 482	19
TULUD kokku	480 032	415 720	
KULUD			
Kaubad, materjal ja teenused	141 999	102 204	20
Mitmesugused tegevuskulud	20 557	11 906	20
Tööjõu kulud	129 119	105 362	20
Põhivara kulum	142 799	89 301	20
Muud ärikulud	1 528	1 080	20
KULUD kokku	436 002	309 853	
ÄRIKASUM	44 030	105 867	
Intressikulud	-17 835	-8 652	21
Muud finantstulud ja -kulud	-9 520	5 313	21
ARUANDEAASTA KASUM	16 675	102 515	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

tuhandetes kroonides	2008	2007	Lisa
PÕHITEGEVUSE RAHAVOOD			
Laekumised klientidelt	622 734	400 442	
Hankijatele ja töötajatele tasutud summad	-450 722	-247 525	
Fondidest saadud tulu ja saadud intressid	2 749	1 927	
Makstud intressid	-11 329	-7 384	
Riigi eelarveline sihtfinantseering	13 000	12 000	
Rahavood põhitegevusest kokku	176 431	159 460	
INVESTEERIMISTE RAHAVOOD			
Põhivara soetamisel tasutud summad	-872 195	-481 192	8
Põhivara müügist laekunud summad	639	345	8c,19
Rahavood investeeringutest kokku	-871 556	-480 847	8c
FINANTSEERIMISTE RAHAVOOD			
Laenu tagastamine	-36 480	-36 480	10
Laenu saamine	375 518	125 173	10
Laekunud sihtfinantseeringud	517 871	239 590	17a
Rahavood finantseerimisest kokku	856 909	328 282	
KOKKU RAHAVOOD			
	161 784	6 895	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	53 111	46 216	1
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	214 895	53 111	1
Raha ja raha ekvivalentide muutus	161 784	6 895	

Raha ja raha ekvivalendid rahavoo aruandes võrduvad raha ja raha ekvivalentidega bilansis.

Kontserni omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes kroonides	Aksiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital Kokku
Omakapital seisuga 31.12.2006	144 872	22 855	310 087	477 814
2007. aasta puhaskasum	0	0	102 515	102 515
Fondiemissioon	214 987	0	-214 987	0
Omakapital seisuga 31.12.2007	359 859	22 855	197 615	580 329
2008. aasta puhaskasum	0	0	16 675	16 674
Reservkapitali suurenemine	0	13 130	-13 130	0
Omakapital seisuga 31.12.2008	359 859	35 986	201 159	597 004

Täiendav info omakapitali kohta on toodud lisa 18.

Arvestuspõhimõtete ja raamatupidamislike hinnangute selgitused

Üldine informatsioon

AS Tallinna Lennujaam on Eesti Vabariigis 30.12.1997 registreeritud 100% riigile kuuluv äriühing, mis on asutatud RE Eesti Lennujaamad Tallinna lennujaama varade baasil.

Vastavalt 01.01.2005. a. jõustunud Riigi Raamatupidamise üldeeskirjale peab riigi tütarettevõtjate majandus- ja finantsaruandlus vastama nimetatud eeskirjas sätestatud arvestuspõhimõtetele. Üldeeskiri lähtub Eesti heast raamatupidamistavast, samuti rahvusvahelistest avaliku sektori raamatupidamise standarditest (IPSAS). IPSAS tugineb Rahvusvahelistele Finantsaruandluse Standarditele (IFRS-ile) ning Eesti hea raamatupidamistava on olulises osas harmoniseeritud IFRS-iga.

Vastavalt Eesti Vabariigi Äriseadustikule, kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne, mis sisaldab endas ka raamatupidamise aastaaruannet, aktsionäride üldkoosoleku poolt. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda juhatusele uue majandusaasta aruande koostamist ja üldkoosolekule esitamist.

Raamatupidamisarvestuse põhimõtted ja hinnangud

AS-i Tallinna Lennujaam ja tema tütarettevõtte (edaspidi koos „Kontsern”) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS). Valdkondades, kus IFRS lubab valida mitme alternatiivse arvestuspõhimõtte vahel on printsiibi valikul lähtutud Riigi Raamatupidamise üldeeskirjast (kui see vastab IFRS-is lubatud alternatiivile).

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides ja kasutades soetusmaksumuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui raamatupidamise arvestusprintsiipides on kirjeldatud teisiti (näiteks kajastatakse õiglases väärtuses teatud finantsinvesteeringuid ja tuletisinstrumente).

Tulenevalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse nõuetest on konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud ka emaettevõtte konsolideerimata põhiaruanded (vt. lisa 25), mis ei ole emaettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 (Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded) mõistes. Emaettevõtte konsolideerimata aruanded on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga, mis emaettevõtte jaoks ei erine arvestuspõhimõtetest, mida on kasutatud kontserni raamatupidamise aastaaruande kokkupanemisel, v.a. investeeringud tütarettevõttesse.

Muudatused raamatupidamis põhimõtetes

Konsolideeritud finantsaruanne koostatakse järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et kontsern järgib alati samu raamatupidamis põhimõtteid ja esitusviisi. Raamatupidamis põhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS) ja nende tõlgenduste alusel või kui uus raamatupidamis poliitika ja/või esitusviis annab objektiivsema ülevaate kontserni finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest.

a) Muudetud rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid, uued rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid ja rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgendamise komitee (IFRIC) tõlgendused

Käesoleva finantsaruande koostamisel kasutatud raamatupidamispõhimõtted ja esitusviis on kooskõlas eelmisel majandusaastal rakendatud põhimõtetega. Peale selle on vastu võetud järgmised uued/muudetud standardid, mis ei mõjutanud oluliselt 2008. aasta finantstulemusi ja avalikustatavat teavet:

- IFRIC 11 IFRS 2 „Tehingud kontserni- ja omaaktsiaga”;
- IFRIC 12 „Teenuste kontsessioonikokkulepped”;
- IFRIC 13 „Kliendilojaalsuse programmid”;
- IFRIC 14 IAS 19 „Kindlaksmääratud hüvitisega vara limiit, minimaalse rahastamise nõuded ja nende koostoime”;
- IFRIC 16 „Välismaisesse äriüksusesse tehtud netoinvesteeringu riskimaandamine”;
- IAS 39 ja IFRS 7 muudatused „Finantsvarade ümberliigitamine”.

b) Uued rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid ja tõlgendused, mis on välja antud, kuid veel ei kehti

Kontserni juhtkonna hinnangul ei mõjuta uued või muudetud rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid ja nende tõlgendused, mis olid käesoleva konsolideeritud finantsaruande koostamise ajaks välja antud, kuid polnud veel jõustunud ning mida kontsern ennetavalt ei kasutanud, kontserni varade ja kohustuste väärtust seisuga 31. detsember 2008. Kontsern rakendab nende jõustumise kuupäevast alates järgmisi standardeid ja tõlgendusi:

- IAS 1 „Finantsaruannete esitamine (muudetud)”; kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes. Muudatused hõlmavad uue terminoloogia kasutuselevõttu, muudatusi omakapitali tehingute kajastamise esitusviisis, täiendavalt tutvustab standard koondkasumiaruande mõistet ning uusi nõudeid tagasiulatuvalt parandatud raamatupidamisaruande esitusviisile.
- IFRS 8 „Tegevussegmentid”; kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes. Standard sätestab nõuded teabe avaldamiseks tegevussegmentide kohta, ettevõtte toodete ja teenuste kohta, geograafiliste piirkondade kohta, kus ettevõtte tegutseb ning suuremate klientide kohta. IAS 14 Segmentiaruandlus asendub IFRS 8-ga.
- IAS 23 „Laenukasutuse kulutused (muudetud)”; kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes;
- IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt” ning IAS 27 „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded”; kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes;
- IFRS 3R „Äriühendused” ning IAS 27R „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded”; kohaldatakse 1. juulil 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes;
- IAS 32 „Finantsinstrumendid: esitamine” ning IAS 1 „Finantsaruannete esitamine – tagasimüüdavad finantsinstrumendid ja likvideerimisel tekkivad kohustused”; kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes;
- IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine – arvestatavad riskimaandusinstrumendid”; kohaldatakse 1. juulil 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes;

- IFRS 2 „Aktsiapõhine makse (muudatused)”; kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes;
- IFRIC 15 „Kinnisvara ehituslepingud”; kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes;
- IFRIC 17 Mitterahaliste varade jaotamine omanikele; kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes;
- IFRIC 18 Varade üleandmine klientide poolt; kohaldatakse 1. jaanuaril 2009 või hiljem algavate aruandlusperioodide suhtes.

c) IFRS-ide täiendused

2008. aasta mais andis IASB välja oma esimese standardite muutuste kogumiku, mille eesmärk on vasturääkivuste kõrvaldamine ja sõnastuse täpsustamine. Kogumik sisaldab eraldi üleminekusätteid iga standardi kohta ning enamikke muudatustest kohaldatakse 01. juulil 2009 või hiljem algavatele aruandlusperioodidele. Kontserni hinnangul ei mõjuta need muutused oluliselt raamatupidamisaruandeid.

- IFRS 7 Finantsinstrumendid: avalikustatav teave
- IAS 1 Finantsaruannete esitamine
- IAS 8 Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead
- IAS 10 Bilansipäevajärgsed sündmused.
- IAS 16 Materiaalsed põhivarad
- IAS 18 Müügitulu
- IAS 19 Hüvitised töötajatele
- IAS 20 Valitsusepoolse sihtfinantseerimise arvestamine ja valitsusepoolse
- IAS 23 Laenukasutuse kulutused
- IAS 27 Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded
- IAS 28 Investeeringud sidusettevõtetesse
- IAS 29 Finantsaruandlus hüperinflatiivsetes majanduskeskkondades
- IAS 31 Osalemised ühisettevõtmistes
- IAS 34 Vahefinantsaruandlus
- IAS 36 Varade väärtuse langus
- IAS 38 Immateriaalsed varad
- IAS 39 Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine
- IAS 40 Kinnisvarainvesteeringud
- IAS 41 Põllumajandus

Konsolideerimise alused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab AS-i Tallinna Lennujaam ning selle tütarettevõtte AS-i Tallinn Airport GH finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütarettevõtte konsolideeritakse alates kuupäevast, mil valitsev mõju on kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil kontsernil valitsevat mõju enam ei ole.

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse emaettevõtte kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omab kas otseselt või kaudselt üle 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Tütarettevõtte kasutab oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui sisuliselt on tegemist vara väärtuse langusega.

Tehingud välisvaluutas

Emaettevõtte ja tütarettevõtte arvestusvaluutaks on Eesti kroon, mis on ka Kontserni konsolideeritud ja emaettevõtte konsolideerimata aruannete esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Eesti Panga valuutakursid. Euro ja Eesti krooni kurss on fikseeritud, 1EUR = 15,6466EEK. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustused hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber Eesti kroonidesse bilansipäeval ametlikult kehtivate Eesti Panga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentideks loetakse:

- (a) kassades olevat sularaha;
- (b) arvelduskontode jääke;
- (c) lühiajalisi deposiite;
- (d) rahaturufondi ja intressifondi likviidseid osakuid, millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk ning lunastamise tähtaeg on alla ühe nädala.

Vaba raha hoitakse intressitulu teenimise eesmärgil pankade rahaturu- ja intressifondide osakutes. Hansa Rahaturufond maksab osakute eest intresse, osakute ostu-müügi hind võrdub nende nimiväärtusega. Hansa Intressifondi osakud kajastatakse nende õiglases väärtuses, milleks on turuväärtus.

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil Kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid

oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Pärast algset arvelevõtmist kajastatakse kõiki finantsvarasid õiglasest väärtuses, v.a.:

- a) nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügi eesmärgil ja lunastus-tähtajani hoitavad finantsinvesteeringud – kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- b) investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (k.a. selliste varadega seotud tuletisinstrumentid) – kajastatakse soetusmaksumuses.

Õiglasest väärtuses kajastatavad finantsvarad

Õiglasest väärtuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse igal bilansipäeval ümber hetke õiglasele väärtusele, millest ei ole maha arvatud võimalikke vara realiseerimisega kaasnevaid tehingukulutusi. Börsil noteeritud väärtpaperite puhul baseerub õiglane väärtus bilansipäeva sulgemishindadel ja Eesti Panga ametlikel valuutakurssidel. Börsil noteerimata väärtpaperite puhul kasutatakse õiglast väärtust, mille leidmisel võetakse aluseks kogu Kontsernile kättesaadav info investeeringu väärtuse kohta.

Õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes real "finantstulud ja -kulud", v.a. müügivalmis finantsvarade puhul (aruandeperioodil ega võrdlusperioodil kontsernil selliseid finantsvarasid ei olnud). Kasumid ja kahjumid õiglasest väärtuses kajastatavate finantsvarade realiseerimisel nagu ka intressid ja dividendid vastavate väärtpaperitelt kajastatakse kasumiaruande real "finantstulud ja -kulud".

Nõuded ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

Nõuded teiste osapoolte vastu, mida Kontsern ei ole soetanud edasimüügiks, ja lunastustähtajani hoitavad finantsvarad kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on objektiivseid asjaolusid, mis viitavad, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna (real "mitmesugused tegevuskulud") ning investeerimistegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi arvestades nende tõenäolist laekumist. Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude sündmuste korral, mis näitavad, et allahindlus ei ole enam põhjendatud, kajastatakse allahindluse tühistamine kasumiaruandes selle kulu vähendusena, kus allahindlus algset kajastati.

Intressitulu nõuetelt ja lunastustähtajani hoitavatelt finantsinvesteeringutelt kajastatakse kasumiaruandes real "Finantstulud ja -kulud".

Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Soetusmaksumuses kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui viimane on finantsvara bilansilisest maksumusest madalam. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast eeldatavasti tulevikus saadavad rahavood diskonteerituna turul kehtiva tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes. Finantsvara allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindlust hiljem ei tühistata.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui Kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või tal on kohustus need rahavood täies ulatuses olulise viivitusega kolmandale osapooltele edasi kanda ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Tuletisinstrumendid

Kontsern kasutab tuletisinstrumentidest intressimäär *swap*-i katmaks intressimääraga seotud riske. Selliseid tuletisinstrumente kajastatakse algselt tema õiglases väärtuses lepingu sõlmimise kuupäeval ja hiljem hinnatakse ümber vastavalt instrumendi õiglase väärtuse muutusele. Kui õiglane väärtus on positiivne, kajastatakse tuletisinstrument varana, kui aga negatiivne, siis kohustusena.

Tuletisinstrumendi õiglase väärtuse muutusest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, v.a. selliste tuletisinstrumentide, mis kvalifitseeruvad riskimaandamise eesmärgil soetatud instrumentide kajastamise erireegli (*hedge accounting*) alla. Viimatinimetatud Kontsernil aruandeperioodil ja ka võrdlusperioodil ei ole olnud. Intressimäär *swap*-i õiglase väärtuse määramisel kasutatakse 6-kuu EURIBORi hinnangutel põhinevate tulevaste rahavoogude meetodit.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumus. Laos oleva kauba arvestus toimub kaalutud keskmise soetushinna meetodil. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või netorealiseerimismaksumus. Varude allahindlused kajastatakse kasumiaruandes real „kaubad, materjal ja teenused”.

Kinnisvarainvesteering

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvara objekti, mida Kontsern hoiab renditulu teenimise eesmärgil või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ning mida ei kasutata Kontserni enda majandustegevuses. IAS 40 lubab kinnisvarainvesteeringute kajastamisel kasutada kas õiglase väärtuse meetodit või soetusmaksumuse meetodit, Eesti Riigi raamatupidamise üldeeskiri kehtestab riigi osalusega ettevõtetele soetusmaksumuse meetodi. Seetõttu kasutab AS Tallinna Lennujaam soetusmaksumuse meetodit, mis tähendab, et kinnisvarainvesteeringute kajastamisel rakendatakse samu arvestuspõhimõtteid, mida kasutatakse materiaalse põhivara arvestuses.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitletakse materiaalselt vara maksumusega alates 30 000 krooni ja kasuliku elueaga üle ühe (1) aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 30 000 krooni, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Soetusmaksumus

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumus, mis sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid. Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga komponentidest, võetakse osad arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale

Omatarbeks ehitatud materiaalse põhivara finantseerimiseks võetud laenu kasutuse kulutusi soetusmaksumusse ei kapitaliseerita.

Edaspidi kajastatakse materiaalselt põhivara bilansis tema soetusmaksumus, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Kulum

Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Erandiks on maa, mida ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpus ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Ettevõttes kasutatavad põhivara eeldatava kasuliku eluea normid on järgmised:

Hooned, lennurajad, perroon, ruleerimisteed	20 aastat
Rajatised (majakad, soojussõlmed, alajaamad)	10 aastat
Muud rajatised (angaarid, laod)	5 aastat
Mitmesugused süsteemid	10 aastat
Rajahooldusmasinad ja seadmed	7 aastat
Muu põhivara	3 – 10 aastat

Põhivara kasuliku eluea hindamine

Põhivara kasulik eluiga määratakse lähtudes juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga.

Parendused

Parendustega seotud kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele. Kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele ning asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse bilansist maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Kajastamise lõpetamine

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui kontsern ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real "muud äritulud" või "muud ärikulud".

Müügiks hoitav põhivara

Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiotel põhivaraks, mida kajastatakse bilansis käibevarast ja põhivarast eraldi. Müügiotel põhivara amortiseerimine lõpetatakse ning seda kajastatakse kas bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses (miinus müügikulutused), sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest. Bilansis kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja allahindlused. Immateriaalse põhivara all kajastatakse soetatud tarkvara, mis on piiratud kasuliku elueaga. Kontsernil ei olnud aruandeperioodil ega ka võrdlusperioodil määramata kasuliku elueaga immateriaalset põhivara, mida ei amortiseerita, vaid mille osas tehakse bilansipäeval vara väärtuse teste.

Immateriaalset põhivara amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Ettevõttes kasutatava immateriaalse põhivara eeldatava kasuliku eluea norm on 5 aastat.

Vara väärtuse langus

Igal bilansipäeval hindab Kontsern, kas on mingeid indikatsioone, mis viitavad sellele, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas või kord aastas, kui iga-aastane hindamine on nõutud, viib Kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglase väärtus, mida on vähendatud müügiikulustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel Kontserniväliste ekspertide abi. Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised rahavood kasutades maksueelset määra, mis väljendab raha hetkeväärtuse turusuundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande samal real, kus on kajastatud allahinnatud vara või raha genereeriva üksuse moodustavate varade amortisatsioon.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsiooni, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui selliseid indikatsioone on, siis leitakse vara kaetav väärtus ning vajadusel allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis pikaajalise kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "tegevuskulude sihtfinantseerimine".

Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub.

Rendiarvestus

Renditud vara kajastatakse kapitalirendina juhul, kui kõik vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud vara rendid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi teel renditud vara kajastatakse algselt rentniku bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete nüüdisväärtuses, kui viimane on madalam.

Kohustust vähendatakse põhiosa tagasimaksetega. Kapitalirendiga seotud intressikulud kajastatakse kasumiaruandes finantskulude koosseisus.

Makstud kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt ärikuluna ja saadud kasutusrendi maksed rendiperioodi jooksul lineaarselt ärituluna.

Kontsern rendib äriühingutele äripindu. Ruumide rendisummad on sõltuvuses tarbijahinnaindeksist. Kontsessioonilepinguid, millega antakse kontsessioonäärile õigus tegutseda Tallinna lennujaama territooriumil, loetakse tingimuslikeks rendilepinguteks.

Kontsessioonitasusid on kahte tüüpi:

- (a) fikseeritud summa aastas, mida korrigeeritakse reisijate arvu kasvuga;
- (b) määratud osa müügituludest, mis on kontsessioonäär saanud tegutsedes Tallinna lennujaama territooriumil.

Ettevõtte tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividendide ja teatud liiki väljamakseid ning kulusid, mis on ära toodud tulumaksuseaduses. Kuni 31. detsembrini 2007. a. väljamakstud dividendide osas on maksumääraks 22/78 ning alates 1. jaanuarist 2008. a. 21/79. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustused

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustuse eest saadud tasu õiglase väärtus. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse printsiibil kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Finantskohustustega kaasnev intressikulu kajastatakse kasumiaruandes real „Finantstulud ja –kulud“.

Finantskohustuse kajastamine lõpetatakse siis, kui kohustus on tasutud, tühistatud või aegunud.

Kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Kohustused on bilansis jagatud lühi- ja pikaajalisteks. Kohustused, mille maksetähtaeg saabub järgmise majandusaasta jooksul, loetakse lühiajaliste kohustuste hulka, ülejäänud osa kohustustest kajastatakse pikaajaliste kohustuste koosseisus.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud Kontserni kohustusi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud. Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangutest, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest.

Lubadused, garantiid ja muud kohustused, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kuid mille realiseerumise tõenäosus on Kontserni juhtkonna hinnangul alla 50%, on avalikustatud tingimuslike kohustustena raamatupidamise aastaaruande lisades.

Kohustuslik reservkapital

Kohustuslik reservkapital moodustatakse vastavalt Äriseadustikule iga-aastastest puhaskasumi eraldistest, samuti muudest eraldistest, mis kantakse reservkapitali seaduse või põhikirja alusel. Reservkapitali võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Tulu kajastamine

Kontserni põhitegevusteks on lennutranspordi ja reisijate teenindamine. Lisaks saadakse tulu vabade pindade rentimisest, rentnikele kommunaalteenuste osutamisest ja vahendamisest.

Teenuste osutamisest saadud tulu kajastatakse teenuse osutamise kuul ning lähtudes tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Tulu viivistelt kajastatakse nende laekumise momendil ning laekunud summa ulatuses. Intressitulu ja muid viitlaekumisi näidatakse tuluna nõudeõiguse tekkimisel.

Rahavoogude aruanne

Rahavood klassifitseeritakse rahavoogudeks äritegevusest, investeerimisest ja finantseerimisest. Rahavoogude aruande koostamisel on rahavood äritegevusest, investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest kajastatud otsemeetodil.

Bilansivälised nõuded ja kohustused

Bilansiväliselt peetakse arvestust tingimuslike varade ning kohustuste üle. Olulisemateks bilansivälisteks varadeks on lootusetuks hinnatud nõuded.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Kui pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande valmimist toimub olulisi tehinguid või sündmusi, millel on oluline mõju ettevõtte tegevusele, siis kirjeldatakse neid sündmusi aastaaruande lisades. Bilansipäevajärgsed sündmused, mis mõjutavad lõppenud aasta majandustulemusi, kajastatakse lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes.

Raamatupidamishinnangud ja rakendatud eeldused

Mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna hinnangul, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, näiteks põhivara objektide amortisatsiooninormide määramine, rentide klassifitseerimine kasutus- või kapitalirentideks, ostjatelt laekumata arvete allahindlused. Nimetatud hinnangud ei pruugi kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Raha ja raha ekvivalendid

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Sularaha kassades	224	345
Pangakontod	1 590	27 876
Lühiajalised hoiused	213 081	24 890
Raha ja pangakontod kokku	214 895	53 111

Raha ja raha ekvivalentide jaotus valuutade järgi

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Eesti kroon	58 225	27 022
EUR	156 392	26 001
USD	278	88
Raha ja pangakontod kokku	214 895	53 111

Finantsvarade ja finantskohustuste kategooriad vastavalt IAS 39-le

tuhandetes kroonides		31.12.2008	31.12.2007
Tuletisinstrument (lisa 2)	Õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande	-9 478	5 027
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 3)	Laenud ja nõuded	32 270	107 473
Laenukohustused (lisa 10)	Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	638 286	294 979
Võlad (lisa 12)	Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses	173 591	158 289

Lisa 2 Tuletisinstrumentid

Kontsernil on kaks tuletisinstrument tehingut.

- Ujuva intressimääraga Nordea Panga laenu intressikulu fikseerimiseks (*interest-rate swap*):

tehing sõlmiti:	17.11.2005;
alguskuupäev:	21.11.2005;
lõppkuupäev:	20.11.2012;
alussumma:	140 042 tuhat krooni;
fikseeritud intressimäär:	3,04%.

2. Ujuva intressimääraga *Nordic Investment Bank* laenu intressikulu fikseerimiseks (*interest-rate swap*):

tehing sõlmiti:	16.03.2007;
alguskuupäev:	17.09.2007;
lõppkuupäev:	15.09.2017;
alussumma:	78 233 tuhat krooni;
fikseeritud intressimäär:	4,015%.

tuhandetes kroonides	NORDEA	NIB	KOKKU
Turuväärtus seisuga 31.12.2006	2 599	0	2 599
2007. aastal toimunud liikumised			
Turuväärtuse muutus	901	2 598	3 499
Makstud intressid	- 1 071	0	- 1 071
Turuväärtus seisuga 31.12.2007	2 429	2 598	5 027
2008. aastal toimunud liikumised			
Turuväärtuse muutus	-1 806	-10 340	-12 146
Makstud intressid	-751	-1 608	-2 359
Turuväärtus seisuga 31.12.2008	-128	-9 350	-9 478

Lisa 3 Nõuded

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Ostjatelt laekumata arved	32 905	28 972
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-635	-263
Nõuded ostjate vastu kokku	32 270	28 709
Põhivara sihtfinantseerimise nõue	0	78 747
Käibemaksu tagasinõue	12 051	48 261
Muud nõuded	102	17
Nõuded kokku	44 423	155 734

Muutused ebatõenäoliselt laekuvates nõuetes

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi alguses	-263	-1 172
Aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks hinnatud nõuded (lisa 20)	-2 573	-333
Lootusetuks hinnatud nõuded	2 144	179
Aruandeperioodil laekunud ebatõenäoliseks hinnatud nõuded (lisa 20)	57	1 063
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded perioodi lõpus	-635	-263

Nõuete vanuseline jaotus

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Maksetähtaeg saabumata	22 624	21 548
Maksetähtaeg aegunud kuni 30 päeva	7 406	4 617
Maksetähtaeg aegunud kuni 60 päeva	848	2 353
Maksetähtaeg aegunud üle 60 päeva	2 027	454
Ostjatelt laekumata arved kokku	32 905	28 972

Lisa 4 Ettemaksed

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Kindlustusmaksete ettemaksed	997	404
Muud ettemaksed	1 263	955
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud kokku	2 260	1 359

Lisa 5 Varud

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Materjalid	545	832
Müügiootel põhivara	0	730
Varud kokku	545	1 562

Lisa 6 Tütarettevõtte

2005. aastal asutas AS Tallinna Lennujaam käitlusteenistuse baasil aktsiaseltsi ärinimega AS Tallinn Airport GH. Äriregistri kanne kinnitati 29.12.2005. AS-I Tallinna Lennujaam on AS-is Tallinn Airport GH 100% osalus. AS Tallinn Airport GH põhitegevusalaks on lennujaama kasutatavate juriidiliste ja füüsiliste isikute lennundusalane maapealne teenindamine.

Lisa 7 Kinnisvarainvesteeringud

tuhandetes kroonides	2008	2007
Soetusmaksumus perioodi alguses	20 351	19 122
Kogunenud kulum perioodi alguses	-19 885	-18 630
Kinnisvara investeeringute bilansiline jääkväärtus perioodi alguses	466	492
Kinnisvara investeeringute liikumised perioodil		
Ümberklassif. põhivarast kinnisvarainvesteeringuks – soetusmaksumuses	0	1 230
Ümberklassif. põhivarast kinnisvarainvesteeringuks – kogunenud kulum	0	-1 230
Mahakantud vara soetusmaksumuses	0	-1
Mahakantud vara kogunenud kulum	0	1
Arvestatud amortisatsioon (lisa 8c, 20)	-26	-26
Liikumised perioodil kokku (lisa 8c)	-26	-26
Soetusmaksumus perioodi lõpul	20 351	20 351
Kogunenud kulum perioodi lõpul	-19 911	-19 885
Kinnisvara investeeringute bilansiline jääkväärtus perioodi lõpul	440	466

Kinnisvarainvesteeringutelt teenis kontsern aruandeaastal renditulu summas 1 555 tuhat krooni (2007. aastal AS Tallinna Lennujaam teenis 2 430 tuhat krooni).

Kinnisvarainvesteeringute haldamisega otseselt kaasnenud kulud olid 1 513 tuhat (2007. aastal kulutas AS Tallinna Lennujaam haldamiseks 2 415 tuhat krooni).

Kinnisvarainvesteeringuna arvel olevate ehitiste õiglase väärtus on, AS-i Tallinna Lennujaam kinnisvaratalituse hinnangul, kokku 9 900 tuhat krooni (2007.aastal oli 10 150 tuhat krooni).sh:

- Ajutine reisiterminal – sihtotstarbeline ehitis, osa ruume renditud, hoone turuväärtust ei oma kuna turg puudub, hoonealune maa koos teenindusmaaga on kokku 8 000 m², õiglase väärtus 9,6 milj krooni.
- Ametikorter Kärkla linnas – õiglase väärtus 300 000 krooni.
- Endised sõjalennukite angaarid Pärnu lennuväljal – turuväärtust ei oma.

Lisa 8 Materiaalne põhivara

tuhandetes kroonides	Maa	Ehitised	Masinaid ja seadmed	Muu	Kokku
Seisuga 31.12.2006					
Soetusmaksumus	50 661	689 103	293 355	26 309	1 059 427
Kogunenud kulum	0	-265 683	-162 431	-17 655	-445 769
Jääkmaksumus	50 661	423 420	130 924	8 654	613 659
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksed	7	235 169	3 069	109	238 354
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31.12.2006	50 668	658 589	133 992	8 763	852 012

Põhivara liikumised 2007. aastal

Investeeringud põhivara soetusse (lisa 8a)	3 598	61 174	74 015	8 131	146 918
Arvestatud amortisatsioon (lisa 8c, 20)	0	-46 362	-34 265	-4 830	-85 457
Müüdud põhivara jääkväärtuses	0	-67	-14	0	-81
Mahakantud põhivara jääkväärtuses (lisa 20)	0	-2 550	-123	-234	-2 907
Ümberklassifitseeritud müügiootel põhivaraks – jääkväärtuses (lisa 5)	0	0	-730	0	-730
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksud	-7	442 287	8 105	4 837	455 222
2007. aasta jooksul toimunud liikumised kokku	3 591	454 483	46 988	7 904	512 965

tuhandetes kroonides	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu	Kokku
Seisuga 31.12.2007					
Soetusmaksumus	54 258	742 488	330 062	29 869	1 156 677
Kogunenud kulum	0	-306 872	-160 255	-18 148	-485 275
Jääkmaksumus	54 258	435 615	169 807	11 721	671 402
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksud	0	677 456	11 173	4 946	693 575
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31.12.2007	54 258	1 113 072	180 980	16 667	1 364 978

Põhivara liikumised 2008. aastal

Investeeringud põhivara soetusse (lisa 8a)	59	970 681	477 745	39 973	1 488 459
Arvestatud amortisatsioon (lisa 8c, 20)	0	-72 402	-53 553	-11 861	-137 816
Müüdud põhivara jääkväärtuses	0	0	-532	0	-532
Mahakantud põhivara jääkväärtuses (lisa 20)	0	0	-791	-50	-841
Müügiootel põhivara ületoomine põhivaraks – jääkväärtuses (lisa 5)	0	0	730	0	730
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksud	0	-603 100	-2 018	-4 512	-609 629
2008. aasta jooksul toimunud liikumised kokku (lisa 8c)	59	295 180	421 582	23 550	740 371

tuhandetes kroonides	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu	Kokku
Seisuga 31.12.2008					
Soetusmaksumus	54 317	1 706 652	804 489	58 952	2 624 435
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-372 757	-211 083	-19 169	-603 034
Jääkmaksumus	54 317	1 333 895	593 405	39 783	2 021 401
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksud	0	74 357	9 156	434	83 946
Kokku materiaalne põhivara seisuga 31.12.2008	54 317	1 408 252	602 561	40 217	2 105 347

Lisa 8a Põhivara soetused lennujaamade ja tütarettevõtte lõikes

tuhandetes kroonides	2008	2007
Tallinna Lennujaam	1 414 906	76 773
Kärdla Lennujaam	318	12 846
Kuressaare Lennujaam	15 354	29 659
Tartu Lennujaam	48 535	16 121
Pärnu Lennujaam	3 323	10 749
Tallinn Airport GH	6 022	770
Ostud ja parendused kokku	1 488 459	146 918

Regionaalsete lennujaamade põhivara soetusi on osaliselt finantseeritud ERDF fondidest. Põhivaradega seotud sihtfinantseerimise kohustuse kohta on avaldatud info lisa 17.

Lisa 8b Täielikult amortiseerunud, kuid kasutuses olevate põhivarade soetusmaksumus

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Tallinna lennujaam	56 005	67 531
Kärdla lennujaam	6 248	5 690
Kuressaare lennujaam	2 015	1 811
Tartu lennujaam	7 335	7 257
Pärnu lennujaam	19 140	13 289
Tallinn Airport GH	340	12
Kokku	91 084	95 590

Lisa 8c Põhivara soetamise rahavoo aruande liigitus:

tuhandetes kroonides	2008	2007
Põhivara liikumine perioodis (lisa 7, 8, 9)	739 004	519 765
Perioodi arvestatud amortisatsioon (lisa 7, 8, 9)	142 019	86 393
Mahakantud põhivara jääkväärtuses (lisa 7, 8, 9)	841	3 348
Müüdud põhivara jääkväärtuses (lisa 8)	532	81
Saadud raha põhivara müügist (lisa 19)	-639	-345
Müügiootel põhivara gruppi üleviidud põhivara jääkväärtuses (lisa 8c)	-730	730
Maavahetusest saadud tulu (lisa 8a,19)	0	-3 598
Ümberklassifitseerimine	-251	290
Kohustuse muutus tarnijatele põhivara eest (lisa 12)	-9 221	-125 816
Põhivara rahavoog kokku	871 556	480 847

Lisa 9 Immateriaalne põhivara

tuhandetes kroonides	2008	2007
Soetusmaksumus perioodi alguses	8 137	1 429
Kogunenud kulum perioodi alguses	-1 170	-276
Jääkmaksumus	6 967	1 153
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksed	5 146	4 134
Kokku immateriaalne põhivara perioodi alguses	12 113	5 287
Immateriaalse põhivara liikumised perioodil	2008	2007
Investeeringud immateriaalse põhivara soetusse (lisa 8c)	7 983	6 725
Arvestatud amortisatsioon (lisa 8c, 20)	-4 177	-911
Mahakantud immateriaalse põhivara soetusmaksumus	0	-17
Mahakantud immateriaalse põhivara arvestatud amortisatsioon	0	17
Ümberklassifitseerimine	0	-156
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksed	-5 146	1 168
Kokku perioodil toimunud liikumised	-1 340	6 826
Soetusmaksumus perioodi lõpul	16 121	8 137
Kogunenud kulum perioodi lõpul	-5 348	-1 170
Jääkmaksumus	10 773	6 967
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksed	0	5 146
Immateriaalse põhivara bilansiline jääkväärtus perioodi lõpul	10 773	12 113

Lisa 10 Pikaajalised laenud

Kõik võetud laenud on nomineeritud eurodes.

Laenude tingimused

Laenu andnud pank	Lepingu sõlmimine	Tagasimakse-tähtaeg	Garantii (lisa 11)	Laenu summa EEK
EIB	23.10.1997	15.06.2012	Eesti Vabariigi garantii	156 466 000
NORDEA	15.11.2005	20.11.2012	Vt. lisa 11	140 042 531
Nordic Investment Bank	31.01.2008	05.12.2017	Vt. lisa 11	500 691 200

Muutused võlakohustustes

tuhandetes kroonides	2008	2007
Laenude jääk perioodi alguses	293 958	205 265
Tasutud laenud perioodil	-36 480	-36 480
Saadud laen perioodil	375 518	125 173
Intressi viitvõlg	5 300	1 021
Laenude jääk perioodi lõpus	638 296	294 979
Lühiajaline osa laenude jäägist perioodi lõpus	97 413	37 501
Pikaajaline osa laenu jäägist perioodi lõpus	540 883	257 477
Arvestatud intressikulu perioodil (lisa 21)	17 835	8 652

Muutused võlakohustustes laenude kaupa

tuhandetes kroonides	EIB		NORDEA		NIB	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Laenu jääk perioodi alguses	70 410	86 057	98 375	119 209	125 173	0
Tasutud laenu perioodil	-15 646	-15 647	-20 834	-20 834	0	0
Saadud laen perioodil	0	0	0	0	375 518	125 173
Laenu jääk perioodi lõpus	54 764	70 410	77 541	98 375	500 691	125 173
Laenude intressi kohustus	113	145	408	561	4 779	315
Lühiajaline osa laenu jäägist perioodi lõpus	15 647	15 647	20 834	20 834	55 632	0
Pikaajaline osa laenu jäägist perioodi lõpus	39 117	54 763	56 707	77 541	445 059	125 173
Arvestatud intressikulu perioodil	3 241	3 407	4 618	4 930	9 976	315
Intressimäär	Ujuv, keskm., 4,86%	Ujuv, keskm., 4,2%	6k Euribor +0,3%	6k Euribor +0,3%	6k Euribor +0,12%	6k Euribor +0,12%

Lisa 11 Laenu tagatis ja panditud vara

Euroopa Investeeringispanga (EIB) laenu osas, mis võeti reisiterminali rekonstrueerimiseks, andis Eesti Vabariik garantii. Riik garanteeris AS-i Tallinna Lennujaam laenulepingust tulenevate rahaliste kohustuste täieliku ja täpse täitmise kõikide pankade suhtes, sealhulgas kõik EIB-le tasumisele kuuluvate intressimaksete ja muude laenulepingust tulenevate summade tasumise.

Nii 31.12.2007 kui ka 31.12.2008 seisuga on Eesti Vabariigi garantii ainult EIB laenul.

Nordea panga ja Nordic Investment Bank laenu tagatiseks varasid panditud ei ole, laenuleping näeb ette, et AS Tallinna Lennujaam ei tohi ilma panga eelneva kirjaliku nõusolekuta:

1. võõrandada, anda üürile, rendile või muul lepingulisel alusel kolmanda isiku kasutusse anda oma vara, kui see väljub igapäevase majandustegevuse raamest;
2. pantida oma vara või koormata seda mistahes muu piiratud asjaõigusega.

Lisa 12 Võlad

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Võlad tarnijatele		
Võlad põhivara eest	147 779	138 558
Võlad kaupade ja teenuste eest	11 312	8 299
Ettemaksud kaupade ja teenuste eest	58	180
Võlad tarnijatele kokku	159 149	147 037
Maksuvõlad (lisa 13)	10 305	10 419
Viitvõlad (lisa 14)	14 500	11 432
Võlad ja ettemaksud kokku	183 955	168 888

Ettevõtte käibevara on lühiajalistest kohustustest väiksem 28 miljonit krooni. Vahe kaetakse ERDFIII vahenditest 11 miljonit krooni ulatuses (AS Tallinna Lennujaam tasus regionaalsete lennujaamade põhivarade soetuste eest 2008. aastal oma vahenditest) ja majandustegevuse rahavoost 2009. aastal.

Lisa 13 Maksuvõlad

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Ettevõtte tulumaks	69	75
Tulumaks töötasudelt ja erisoodustustelt	3 502	2 855
Sotsiaalmaks töötasudelt ja erisoodustustelt	6 287	7 145
Töötuskindlustusmaks	139	144
Pensionikindlustus	235	200
Aksiis	73	0
Maksuvõlad kokku	10 305	10 419

Lisa 14 Viitvõlad

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Võlad töötajatele	14 484	11 301
<i>sh puhkusetasu kohustus</i>	8 527	5 759
Muud viitvõlad	16	131
Viitvõlad kokku	14 500	11 432

Lisa 15 Kasutusrent

Renditulud

Renditulud on saadud ruumide, angaaride, maa, käitlusseadmete ja reisijate registreerimissüsteemi (CUTE) töökohtade rendist. Rendilepingud on enamuses lühiajalise etteteatamisega katkestatavad tähtajatud lepingud.

tuhandetes kroonides	2008	2007
Kinnisvarainvesteeringute üür	1 210	2 430
Terminali ruumide üür	12 430	11 563
Kaubaterminali ruumide üür	7 752	6 893
Muu üür	2 186	2 803
Rendid kokku (lisa 19)	23 577	23 690

Kontsessioonitulud

Teenuste kontsessioonikokkuleppe puhul annab AS Tallinna Lennujaam kontsessiooni kehtivuse ajaks kontsessiooni saajale õiguse osutada teenust oma territooriumil.

Suurema osa reisiterminali kontsessioonituludest moodustab tulu kaubandusest. Reisiterminalis osutavad kontsessionärid veel autorendi- ja toitlustusteenust ning pangad pakuvad valuutavahetuse teenust.

Lennujaama territooriumil on kontsessioonilepingute alusel osutatavateks teenusteks lennukite tankimine, kauba käitlemine, pardatoitlustus ning lennujaama territooriumil asuvatele firmadele turvateenuse osutamine.

tuhandetes kroonides	2008	2007
Kontsessioonid kaubandusest	26 979	22 466
Muud kontsessioonid reisiterminalist	2 935	2 612
Kontsessioonid kütuse müügilt	4 700	4 174
Kontsessioonid käitlusest	1 814	1 605
Kontsessioon turvateenuselt	184	183
Kontsessioon taksode seisukohtadelt	563	540
Kontsessioonid kokku (lisa 19)	37 176	31 579

Rendikulud

tuhandetes kroonides	2008	2007
Rendikulu	558	759
Tulevaste perioodide rendimaksete summa aasta lõpu seisuga mittekatkestatavatest rendilepingutest		
Järgmise aruandeperioodi maksed	434	351
Maksed perioodil üks kuni viis aastat	550	114
Tulevaste perioodide rendimaksed kokku	984	465

Lisa 16 Eraldised

Kontsernil oli 1999. aastast bilansis eraldis summas 3 154 tuhat krooni, mis oli moodustatud sellel ajal kehtinud kohustusest arvestada 75% rendituludest riigituludeks. Praegune seadusandlus sellist kohustust ei sätesta ega reguleeri, samuti puudub Rahandusministeeriumil nõue selle summa ulatuses AS-i Tallinna Lennujaam vastu. 2008. majandusaastal on eraldis tühistatud ja kantud tuludesse ning kajastub muude äritulude kirjel.

Lisa 17 Sihtfinantseerimine

Vabariigi Valitsuse 22. märtsi 2004. a määruse nr. 81 „Struktuuritoetuse rakendusametuste ja rakendusüksuste nimetamine ning riigi ja kohaliku omavalitsuse investeeringute meetmete loetelu kinnitamine” muudatusega nr 57 18.03.2005. aastast lülitati AS Tallinna Lennujaam rakendusüksuste loetellu.

tuhandetes kroonides	2008	2007
Sihtfinantseerimise kohustus perioodi algul	547 001	244 642
2007. aasta korrigeerimine	0	-2 280
Saadud toetused		
Ühtekuuluvusfond (ISPA) ¹	401 400	297 728
Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF) ²	37 223	17 830
Kodumaine sihtfinantseering ³	500	500
Saadud toetused kokku	439 123	316 058
Tuluna amortiseeritud sihtfinantseering		
Ühtekuuluvusfond (ISPA)	-23 372	0
Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF)	-4 907	-2 825
Kodumaine sihtfinantseering	-7 894	-8 245
Mahakantud sihtfinantseeringu jääkmaksumus (lisa 19)	0	-349
Tuluna amortiseeritud sihtfinantseering kokku (lisa 19)	-36 173	-11 419
Sihtfinantseerimise kohustus perioodi lõpus	949 950	547 001

Lisa 17a Sihtfinantseeringute soetamise rahavoo aruande liigitus

tuhandetes kroonides	2008	2007
Muutus põhivara sihtfinantseerimise nõudes (lisa 3)	78 746	-74 188
2007. aasta korrigeerimine (lisa 17)	0	-2 280
Saadud toetused (lisa 17) ⁴	439 123	316 058
Sihtfinantseeringute rahavoog kokku	517 871	251 590

¹Varade sihtfinantseerimine Ühtekuuluvusfondist

Euroopa Komisjoni ja Eesti Vabariigi vahel sõlmiti 6. jaanuaril 2003. aastal Finantsmemorandum nr 2002/EE/16/P/PA/009, mis näeb ette ISPA meetme projekti "Tehniline abi Tallinna Lennujaama lennuliiklusalale ja Tallinna Lennujaama reisiterminali uuendamiseks" rahastamist.

Kogu saadud sihtfinantseering Ühtekuuluvusfondist on 842 milj kr (54 milj eurot).

2008. aastal valmisid mõlemad objektid, Tallinna Lennujaama lennuliiklusalale finantseeriti Ühtekuuluvusfondi poolt 69% ning reisiterminali uuendamist 58% ulatuses

	Lennuliiklusala	Lennuliiklusala ettem. ja lõpetamata ehitus	Reisiterminal	Reisiterminal ettem. ja lõpetamata ehitus	KOKKU
Soetusmaksumus					
2008	366 571	-56 625	503 223	-48 487	764 682
2007	303 533	-26 500	161 214	-12 720	425 527
2006	0	78 291	0	87 916	166 206
2005	0	4 834	0	3 450	8 284
KOKKU	670 104	0	664 437	30 158	1 364 699
Soetatud Ühtekuuluvusfondi vahenditest					
2008	232 566	-47 559	278 204	-61 811	401 400
2007	224 385	-23 823	106 580	-9 414	297 728
2006	0	66 548	0	67 775	134 323
2005	0	4 834	0	3 450	8 284
KOKKU	456 951	0	384 784	0	841 735

²Varade sihtfinantseerimine Euroopa Regionaalarengu Fondist

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 12. juuli 2004.a korraldusele nr 536-k eraldatakse AS-ile Tallinna Lennujaam regionaallennujaamade lennundusprojektide elluviimiseks Euroopa Regionaalarengu Fondist kuni 50% investeringute abikõlblikest kulutustest, ülejäänud osa katab AS Tallinna Lennujaam omavahenditest.

ERDF toetusega soetatud varad lennujaamade lõikes

tuhandetes kroonides	PV soetusmaksumus		Oma osa		ERDF osa	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Kärdla	0	6 943	0	3 472	0	3 472
Kuressaare	3 996	22 740	1 003	10 116	2 992	12 624
Tartu	48 476	9 693	17 238	4 969	33 980	4 724
Kasutusele võtmata varad ja ettemaksud	5 748	-7 456	11 040	-4 467	251	-2 990
Lennujaamad kokku	58 220	31 920	29 281	14 090	37 223	17 830

Aruandeaastal rahastati Tartu lennujaama lennuraja pikendamist, uue piirdeaia ehitamist, olemasoleva lennuraja ülekatte tegemist ning lennujuhtimise torni renoveerimist.

Kuressaare lennujaama soetati lennujuhtimise torni seadmeid.

³Varade kodumaine sihtfinantseerimine

Tartu linn eraldas 2007. aastal ja 2008. aastal Tartu Lennujaama kaasajastamiseks 500 tuhat krooni.

⁴ **Ühtekuuluvusfond** tasub sihtfinantseerimisele kuuluvate varade soetuste eest rahalised vahendid otse tarnijatele. 2008. a. varade sihtfinantseerimiseks saadud ning tarnijatele fondidest kantud vahendid on rahavoogude aruandes kajastatud vastavalt investeerimise rahavoona kirjel „põhivara soetamisel tasutud summad“ summas 480 148 tuhat krooni (2007.a. 350 585 tuhat krooni) ning finantseerimise rahavoona kirjel „Sihtfinantseerimise rahavood“ summas 480 148 tuhat krooni (2007.a. 350 585 tuhat krooni).

Lisa 18 Omakapital

Aktsiaseltsil on 31.12.2008 seisuga 3 599 tuhat aktsiat (31.12.2007 seisuga oli aktsiaid 3 599 tuhat), 2008.a. jooksul aktsiakapitalis liikumisi ei toimunud. Aktsiakapital suurendati 2007. a jooksul 2 150 tuhande aktsia võrra fondiemissiooni teel. Aktsia nimiväärtus on 100 krooni.

Kõik AS Tallinna Lennujaam aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäriõiguse teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul majandus- ja kommunikatsiooniminister.

Ettevõtte potentsiaalne tulumaksukohustus

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2008 moodustab 201 159 tuhat krooni. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, 42 243 tuhat krooni. Seega saab dividendidena välja maksta 158 916 tuhat krooni.

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavad netodividendid ja nende maksmisega kaasnev tulumaksukulu kokku ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2008.

Lisa 19 Äritulud

Alates 01.04.2008 langetati rahvusvaheliste lendude maandumistasu varasemalt 170-lt kroonilt 155-le kroonile. Alates 01.11.2008 alandati rahvusvahelistel lendudel reisijatasu 155-lt kroonilt 124-le kroonile.

LENNUNDUSTULUD

tuhandetes kroonides	2008	2007
Lennundustasud		
Maandumistasud	132 073	120 104
Reisijatasud	136 015	133 826
Parkimistasud	4 815	3 772
Starditasud	34	50
Navigatsioonitasud	373	381
Lennundustasud kokku	273 310	258 133

MITTELENNUNDUSTULUD	2008	2007
Lennukite ja reisijate maapealne teenindamine	37 102	30 406
Muude teenuste tulud		
Renditulud (lisa 15)	23 577	23 690
Kontsessioonid (lisa 15)	37 176	31 579
Reklaamiteenused	6 217	5 806
Autode parkimistasud	20 886	17 333
Muud osutatud teenused	12 253	10 986
Muud vahendatud teenused	16 755	9 886
Muude teenuste tulud kokku	116 864	99 280
MÜÜGITULU KOKKU	427 276	387 819
MUUD ÄRITULUD		
Sihtfinantseerimise tulu (lisa 17)	36 173	11 419
Tegevuskulude sihtfinantseerimine riigi eelarvest	13 000	12 000
Müüdnud materiaalse põhivara müügitulu ¹ (lisa 8c)	107	264
Maa vahetusest saadud tulu (lisa 8, 8c)	0	3 598
Muud tulud	3 476	620
Muud tulud kokku	52 756	27 901
ÄRITULU KOKKU	480 032	415 720

¹Müüdnud põhivara bilansiline jääkmaksumus on 2008. aastal 532 tuhat ja 2007. aastal 81 tuhat krooni.

Lisa 20 Ärikulud

ÄRIKULUD

tuhandetes kroonides	2008	2007
Kaubad, materjal ja teenused		
Vahendatavad teenused	13 291	8 765
Sisseostetud valve ja turva teenus	38 340	27 330
Muud turva-, pääste- ja julgestusteenused	4 354	3 582
Kindlustus	4 677	4 762
Infrastruktuurikulud	44 151	24 026
Lennuvälja majandamise kulud	12 765	9 943
Lennuvälja hooldustehnika kulud	17 021	15 072
IT ja sidekulud	7 400	8 725
Kaubad, materjal ja teenused kokku	141 999	102 204
Mitmesugused tegevuskulud		
Administratiiv- ja müügikulud	9 991	8 566
Muud tegevuskulud	10 566	3 340
<i>sh. aruandeperioodil ebatõenäoliselt laekuvateks hinnatud nõuded (Lisa 2)</i>	<i>2 516</i>	<i>333</i>

Mitmesugused tegevuskulud kokku	20 557	11 906
Tööjõu kulud		
Põhipalk ja muud tasud	96 537	78 584
Sotsiaalmaksud	32 582	26 778
Tööjõu kulud kokku	129 119	105 362
Kulum (lisa 7, 8 ja 9)	142 799	89 301
Muud ärikulud	1 529	1 080
ÄRIKULUD KOKKU	436 003	309 853

Lisa 21 Finantstulu ja –kulu

<i>tuhandetes kroonides</i>	2008	2007
Finantstulu		
Hoiuseintress	2 579	1 924
Derivatiivi õiglase väärtuse muutus (Lisa2)	0	3 499
Tulu valuutakursside ümberhindlustest	178	6
Finantstulu kokku	2 757	5 429
Finantskulu		
Laenuintressikulu (lisa 10)	-17 835	-8 652
Derivatiivi õiglase väärtuse muutus (lisa 2)	-12 146	0
Kulu valuutakursside muutusest	-129	-101
Muu finantskulu	-2	-28
Finantskulu kokku	-30 112	-8 781
Finantstulud ja –kulud kokku	-27 355	-3 352

Lisa 22 Tehingud seotud osapooltega

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolulistele otsustele. Seotud osapooled on emaettevõtja juhatuse ja nõukogu liikmed, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte äriolulistele otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nende poolt kontrollitud ettevõtted.

Juhatus ja nõukogu

Nõukogu töötasu moodustas 2008. aastal 451 tuhat krooni, 2007. aastal 477 tuhat krooni.

Juhatuse liikmete töötasu kokku moodustas 2008. aastal 3 504 tuhat krooni, 2007. aastal 3 089 tuhat krooni.

AS Tallinna Lennujaam on andnud juhatuse käsutusse ametiautod. Juhatuse liikmete töölepingud ei näe ette lahkumise hüvitiste maksmist.

Ostud ja müügid järgmistelt(-le) seotud osapooltelt(-le):

Tabelis toodud avaliku sektori valitseva mõju all olevate üksuste ja äriühingute nõuded ja kohustused sisaldavad ka saldosisid Maksu-ja Tolliametiga.

Müügid

tuhandetes kroonides	2008	2007
Avaliku sektori valitseva mõju all olevad üksused ja äriühingud	4 514	4 256
Avaliku sektori valitseva mõju all olevad sidusüksused	103 932	116 666

Ostud

tuhandetes kroonides	2008	2007
Avaliku sektori valitseva mõju all olevad üksused ja äriühingud	20 406	11 324
Avaliku sektori valitseva mõju all olevad sidusüksused	601	2 768

Nimetatud tehingutest on ettevõttel seisuga 31.12.2008 seotud osapoolte vastu ja ees järgmised nõuded ja kohustused (kajastatud ridadel nõuded ostjate vastu ning kohustused tarnijate ees):

Nõuded

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Avaliku sektori valitseva mõju all olevad üksused ja äriühingud	10 574	48 635
Avaliku sektori valitseva mõju all olevad sidusüksused	4 514	3 846

Kohustused

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Avaliku sektori valitseva mõju all olevad üksused ja äriühingud	7 991	5 790
Avaliku sektori valitseva mõju all olevad sidusüksused	126	360

Lisa 23 Finantsriskid ja nende juhtimine

Likviidsusrisk, krediidirisk, intressirisk ja valuutarisk on seotud ettevõtte tavapärase äritegevusega. Aktsiaselts on defineerinud ennast finantsriske vältivaks ettevõtteks.

Aktsiaseltsi finantsriskide juhtimisel on tähtsaimad eesmärgid tähtsuse järjekorras:

- likviidsus;
- kapitali säilimine;
- tulu teenimine.

Likviidsusrisk

Lühiajaliste tähtjaliste investeringute tegemisel peab olema tagatud likviidsus ka ühekordsete tavalisest oluliselt suuremate väljaminekute õigeaegsaks tasumiseks. Investeringud on ainult likviidsetesse väärtpaberitesse ja partneritega, kes omavad kõrget krediidireitingut.

Kontsernil on 2008. aasta lõpus kolm kehtivat laenulepingut. Laenulepinguid on aasta lõpuks summas 638 miljonit krooni (2007. aastal 294 miljonit krooni). Majandusaasta lõpu seisuga oli Kontsernil vabu rahalisi vahendeid mahus 215 miljonit krooni (2007. aasta lõpus 53 miljonit krooni).

Enamusel kontserni kohustustest on maksetähtaeg kuni 3 kuud pärast bilansipäeva, välja arvatud laenukohutused, mille osas on info maksetähtaegade kohta toodud lisa 10. Kontsern jälgib pidevalt, et lühiajalised kohustused oleks kaetud likviidsete varadega.

Krediidirisk

Juhtkonnal on toimiv krediidipoliitika ning krediidiriski maandamisega tegeletakse pidevalt. Kontserni krediidirisk sisaldab võimalikku kahju, mis tekib äripartnerite suutmatusest täita oma kohustusi. Kogu krediidiriski väljendab nõuete summa (vt lisa 3). Bilansipäeva seisuga ei olnud ettevõttel teada olulisi suuremaid riske seoses ostjatelt laekumata arvetega (välja arvatud summade osas, mis on kantud ebatõenäoliselt laekuvateks arveteks). Grupi riskijuhtimise põhimõtete kohaselt on grupi lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid lubatud paigutada krediidasutuste üleöö- ja tähtjalistesse deposiitidesse ning intressi- ja rahaturufondidesse.

Lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel juhindutakse järgmistest printsiipidest:

- - likviidsuse tagamine;
- - kapitali säilimine;
- - tulu teenimine.

Intressirisk

Ettevõtte laenukohustused on ujuva intressimääraga, sõltuvad *Euribori* kõikumistest. Lõppenud majandusaastal keskmised intressimäärad tõusid algselt, kuid hakkasid aasta lõpus langema. Kontsernil on aastast 2006 Nordea pangast võetud ujuva intressimääraga laenu ja 2007 sõlmitud uue, *Nordic Investment Bank* käest saadud ujuva intressimääraga laenu intressikulu fikseerimiseks sõlmitud 2 *interest-rate swap* lepingut (vt lisa 2).

Järgnev tabel iseloomustab Kontserni tulumaksueelse kasumi tundlikkust võimalikele intressimäära kõikumistele (läbi ujuva intressimääraga laenude mõju).

2008	Suurenemine/vähene- mine baaspunktides	Mõju tulumaksu eelsele kasumile
Euribor	50	-3 165
Euribor	-50	3 165

2007	Suurenemine/vähene- mine baaspunktides	Mõju tulumaksu eelsele kasumile
Euribor	50	-1 118
Euribor	-50	1 118

Valuutarisk

Varadest ja kohustustest tulenevad valuutariskid tuleb maandada. Varasid ja kohustusi eurodes loetakse valuutariski suhtes neutraalseteks varadeks ja kohustusteks. Valuutariski vältimiseks toimuvad arveldused valdavas enamuses Eesti kroonides ja eurodes (Eesti krooni kurss on euro suhtes fikseeritud 1 EUR = 15,6466 EEK).

Kontsernil ei olnud aruandeperioodi ja ka eelneva perioodi lõpu seisuga olulisi avatud välisvaluutaposisioone.

Kapitali juhtimine

Kontsern on viimastel aastatel kasutanud võõrkapitali põhivarasse tehtavate investeeringute finantseerimiseks. Otsus dividendide maksmise kohta teeb Riigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemise seaduse kohaselt Vabariigi Valitsus.

Tegevusriski maandamine

Vähendamaks tegevusest tulenevaid riske, kasutatakse muude meetmete hulgas ka riskide ülekannet. Ettevõtte hooned, ehitised, muud rajatised ning seadmed ning tehnika on kindlustatud hüvitislimiidiga 726 miljonit krooni (2007.a. 1,6 miljonit krooni).

Transport, mis osaleb liikluses väljaspool lennujaama territooriumit, omab kindlustuskaitset nii oma töötaja kui ka teiste süül tekkinud kahjujuhtumite vastu.

Lisaks varakindlustusele omab ettevõtte tegevusriskidest tulenevate nõuete vastu vastutuskindlustuspoliisi summaarse limiidiga kuni 1 565 miljonit krooni (2007.a. 1 565 miljonit krooni). Päästeteenistuse töötajad on kindlustatud töö ajal toimuva õnnetusjuhtumi vastu.

Lisa 24 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) bilanss

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
VARAD		
Käibevara		
Raha ja selle ekvivalendid	207 501	43 769
Tuletisinstrument	0	5 027
Nõuded	37 165	151 264
Ettemaksed	2 227	1 351
Varud	544	1 562
Käibevara kokku	247 437	202 973
Kinnisvarainvesteering	440	466
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud	16 078	16 078
Materiaalne põhivara	2 091 199	1 355 067
Immateriaalne põhivara	10 548	12 113
Põhivara kokku	2 101 747	1 367 180
VARAD kokku	2 365 702	1 586 697
tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
KOHUSTUSED		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	97 413	37 501
Tuletisinstrument	9 478	0
Võlad	179 881	164 668
Lühiajalised kohustused kokku	286 772	202 169
Pikaajalised kohustused		
Pikaajalised laenuvõlakohustused	540 883	257 477
Pikaajalised eraldised	0	3 154
Põhivara sihtfinantseerimine	949 949	547 001
Pikaajalised kohustused kokku	1 490 832	807 632
KOHUSTUSED kokku	1 777 604	1 009 801
OMAKAPITAL		
Aktiivkapital	359 859	359 859
Kohustuslik reservkapital	35 986	22 855
Eelmiste perioodide	181 052	94 602
Aruandeaasta kasum	11 201	99 580
OMAKAPITAL kokku	588 098	576 896
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL kokku	2 365 702	1 586 697

Lisa 25 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) kasumiaruanne

tuhandetes kroonides	2008	2007
TULUD		
Müügitulu	388 529	362 297
Põhivara sihtfinantseerimine	36 173	11 419
Tegevuskulude sihtfinantseerimine	13 000	12 000
Muud äritulud	3 495	4 377
TULUD kokku	441 197	390 093
KULUD		
Kaubad, materjal ja teenused	133 104	99 080
Mitmesugused tegevuskulud	19 153	11 347
Tööjõu kulud	107 753	87 424
Põhivara kulum	141 201	88 267
Muud ärikulud	1 394	1 050
KULUD kokku	402 605	287 168
ÄRIKASUM	38 592	102 925
Finantstulud ja kulud kokku	-27 391	-3 345
ARUANDEAASTA KASUM	11 201	99 580

Lisa 26 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) rahavoogude aruanne

tuhandetes kroonides	2008	2007
PÕHITEGEVUSE RAHAVOOD		
Laekumised klientidelt	586 364	348 795
Hankijatele ja töötajatele tasutud summad	-418 591	-199 207
Fondidest saadud tulu ja saadud intressid	2 654	1 927
Makstud intressid	-11 271	-7 376
Riigi eelarveline sihtfinantseering	13 000	12 000
Rahavood põhitegevusest kokku	172 156	156 139
INVESTEERIMISTE RAHAVOOD		
Põhivara soetamisel tasutud summad	-865 972	-480 363
Põhivara müügist laekunud summad	639	345
Rahavood investeeringutest kokku	-865 333	-480 018

FINANTSEERIMISTE RAHAVOOD

Laenu tagastamine	-36 480	-36 480
Laenu saamine	375 518	125 173
Laekunud sihtfinantseeringud	517 871	239 590
Rahavood finantseerimisest kokku	856 909	328 283

PUHAS RAHAVOOG

Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	43 769	39 365
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	207 501	43 769
Raha ja raha ekvivalentide muutus	163 732	4 404

Raha ja raha ekvivalendid rahavoo aruandes võrduvad raha ja raha ekvivalentidega bilansis.

Lisa 27 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes kroonides	Aktsiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Omakapital seisuga 31.12.2006	144 872	22 855	309 589	477 317
2007. a puhaskasum	0	0	99 580	99 580
Fondiemissioon	214 987	0	-214 987	0
Omakapital seisuga 31.12.2007	359 859	22 855	194 182	576 897
2008. a puhaskasum	0	0	11 201	11 201
Reservkapitali suurenemine	0	13 130	-13 130	0
Omakapital seisuga 31.12.2008	359 859	35 986	192 252	588 097

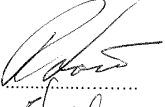

Lisa 28 AS Tallinna Lennujaam (emaettevõtte) korrigeeritud omakapitali aruanne

tuhandetes kroonides	31.12.2008	31.12.2007
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	588 097	576 896
Tütarettevõtte bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis	-16 078	-16 078
Tütarettevõtte väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	25 118	19 511
Kokku	597 137	580 329

MAJANDUSAASTA ARUANDE ALLKIRJAD

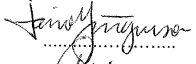

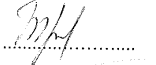
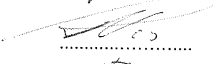

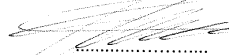
Juhatus on koostanud 2008. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande. Juhatus kinnitab majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

Juhatus:

Rein Loik	juhatuse esimees		19.03	2009
Einari Bambus	juhatuse liige		19.03	2009
Arne Orav	juhatuse liige		19.03	2009

Nõukogu on juhatus poolt koostatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, millele on lisatud audiitori järeldusotsus ja kasumi jaotamise ettepanek, läbi vaadanud ja heaks kiitnud. Nõukogu kinnitab majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

Nõukogu:

Toivo Jürgenson	nõukogu esimees		20.03	2009
Peeter Laurson	nõukogu liige		19.03	2009
Tatjana Muravjova	nõukogu liige		20.03	2009
Rannar Vassiljev	nõukogu liige		20.03	2009
Väino Linde	nõukogu liige		20.03	2009
Viljar Arakas	nõukogu liige		20.03	2009

ERNST & YOUNG

Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4
10143 Tallinn
Eesti

Tel.: +372 611 4610
Faks: +372 611 4611
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com/ee

Äriregistri kood 10877299
KMKR: EE 100770654

Ernst & Young Baltic AS
Rävala 4
10143 Tallinn
Estonia

Tel.: +372 611 4610
Faks: +372 611 4611
Tallinn@ee.ey.com
www.ey.com/ee

Code of legal entity 10877299
VAT payer code EE 100770654

SÕLTUMATU AUDIITORI JÄRELDUSOTSUS

AS Tallinna Lennujaam aktsionäridele

Oleme auditeerinud AS Tallinna Lennujaam raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilansi seisuga 31. detsember 2008 ning eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet, aastaaruande koostamisel kasutatud peamiste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne on lisatud meie poolt identifitseerituna käesolevale järeldusotsusele.

Juhatuse kohustused raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatuse kohustuseks on raamatupidamise aastaaruande koostamine ning õiglane esitamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standardite nõuetega. Selle kohustuse hulka kuulub asjakohase sisekontrollisüsteemi kujundamine ja töös hoidmine, mis tagab raamatupidamise aastaaruande korrektsed koostamise ja esitamise ilma pettustest või vigadest tulenevate oluliste väärkajastamiseta, asjakohaste arvestuspõhimõtete valimine ja rakendamine ning antud tingimustes põhjendatud raamatupidamislike hinnangute tegemine.

Audiitori kohustused

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamust raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunde, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse õige ja õiglase raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja raamatupidamise aastaaruande üldise esitusaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab lisatud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt AS Tallinna Lennujaam finantsseisundit seisuga 31. detsember 2008 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega.

Tallinn, 19. märts 2009

Ivar Kiigemägi
Ernst & Young Baltic AS

Mikk Paaksi
Vannutatud audiitor

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Eelmiste perioodide jaotamata kasum 31.12.2007	184 484 111
2008. aasta puhaskasum	16 674 640

Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2008 **201 158 751**

Juhatus teeb ettepaneku 2008.a. puhaskasum summas **16 674 640** krooni jätta jaotamata.

Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist **201 158 751**

Rein Loik	juhatuse esimees		19.03. 2009
Einari Bambus	juhatuse liige		19.03. 2009
Aarne Orav	juhatuse liige		19.03. 2009